

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ZA GODINU KOJA SE
ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2016. GODINE**

SADRŽAJ

	Strana
Mišljenje nezavisnog revizora	1 - 2
Bilans uspjeha	3
Bilans stanja	4
Izvještaj o promjenama na kapitalu	5
Bilans tokova gotovine	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 - 68

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA NOVE BANKE A.D. BANJA LUKA

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Nove Banke a.d., Banja Luka (u daljem tekstu: "Banca") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2016. godine, bilans uspjeha, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva Banke za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i pravilnicima Ministarstva Republike Srpske koji regulišu prezentaciju finansijskih izveštaja za banke i druge finansijske organizacije, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Standardima Revizije primjenljivim u Republici Srpskoj. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjuvanjima u finansijskim izveštajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski izveštaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare ili greške. Vršeći procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2016. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i pravilnicima Ministarstva Republike Srpske koji regulišu prezentaciju finansijskih izveštaja za banke i druge finansijske organizacije.

U Sarajevu, 24. februar 2017. godine

Stephen Fish
Ernst & Young d.o.o. Sarajevo

Nadina Hodžić
Ovlašćeni revizor

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

BILANS USPJEHA - IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU U PERIODU
OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2016. GODINE

	Napomena	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Prihodi od kamata	3	83.418	85.650
Rashodi od kamata	3	(35.085)	(40.420)
Neto prihodi od kamata		48.333	45.230
Prihodi od naknada i provizija	4	31.488	31.546
Rashodi od naknada i provizija	4	(7.638)	(7.349)
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija		23.850	24.197
Dobitci po osnovu prodaje HOV	4a	147	-
Dobitak iz poslova finansiranja		72.330	69.427
Prihodi iz operativnog poslovanja	5	19.609	25.814
Rashodi iz operativnog poslovanja	5	(80.135)	(83.754)
Gubitak iz operativnog poslovanja		(60.526)	(57.940)
Ostali prihodi	6	4.295	4.169
Ostali rashodi	6	(4.830)	(5.905)
Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda		(535)	(1.736)
Poslovni dobitak		11.269	9.751
Prihodi od promjene vrijednosti imovine i obaveza	7	8.385	11.711
Rashodi od promjene vrijednosti imovine i obaveza	7	(4.909)	(7.683)
Dobitak po osnovu promjene vrijednosti imovine i obaveza		3.476	4.028
Dobitak prije oporezivanja		14.745	13.779
Porez na dobit	8	(1.673)	(1.709)
Neto dobitak		13.072	12.070
Dobitak utvrđen direktno u kapitalu po osnovu promjene fer vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju		370	-
Ukupna neto dobit u obračunskom periodu		13.442	12.070
Zarada po akciji	9	0,114	0,116

Banja Luka, 24. februar 2017. godine

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

**BILANS STANJA - IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. DECEMBRA 2016. GODINE**

	Napomena	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
AKTIVA			
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	10	161.694	53.366
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	11	207.507	117.851
Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja	12	5.610	6.075
Dati krediti i depoziti	13	1.075.812	1.189.769
Hartije od vrijednosti	14	124.171	90.578
Ostali plasmani i AVR	15	56.761	98.845
Zalihe	16	16.235	19.645
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	17	55.853	48.333
Nematerijalna sredstva	18	3.835	3.893
Odložena poreska sredstva		60	93
Poslovna aktiva		1.707.538	1.628.448
Vanbilansna aktiva	23	313.179	322.463
UKUPNA AKTIVA		2.020.717	1.950.911
PASIVA			
Obaveze			
Obaveze po osnovu depozita i kredita	19	1.488.836	1.420.527
Obaveze za kamatu i naknadu	20	129	97
Ostale obaveze i PVR	21	70.269	72.388
Ukupno obaveze		1.559.234	1.493.012
Kapital			
Akcijski kapital		115.098	104.205
Emisiona premija		8.070	8.070
Rezerve iz dobiti		7.419	6.816
Posebne rezerve za procijenjene gubitke		4.274	4.274
Revalorizacione rezerve		370	
Dobitak		13.073	12.071
Ukupan kapital	22	148.304	135.436
Poslovna pasiva		1.707.538	1.628.448
Vanbilansna pasiva	23	313.179	322.463
UKUPNA PASIVA		2.020.717	1.950.911

Banja Luka, 24. februar 2017. godine

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA PERIOD KOJI SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2016. GODINE

KM hiljada	Akcijski kapital - obične akcije	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti	Nerasporedena dobit	Posebne rezerve za kreditne gubitke	Revalorizacione rezerve	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2015. godine	94.435	8.070	6.245	11.427	4.274	(80)	124.371
Emisija akcija (XIX) po osnovu raspodjele dobiti	9.770			(9.770)	-	-	-
Prenos na zakonske rezerve po osnovu raspodjele dobiti	-	-	571	(571)	-	-	-
Ukidanje revalorizacionih rezervi po osnovu promjene vrijednosti hartija	-	-	-	-	-	80	80
Izdvajanje za poreske obaveze akcionarima	-	-	-	(1.085)	-	-	(1.085)
Dobit perioda	-	-	-	12.070	-	-	12.070
Stanje na dan 31.12.2015. godine	104.205	8.070	6.816	12.071	4.274	-	135.436
Stanje na dan 01.01.2016. godine	104.205	8.070	6.816	12.071	4.274	-	135.436
Emisija akcija (XX) po osnovu raspodjele dobiti	10.893			(10.893)	-	-	-
Prenos na zakonske rezerve po osnovu raspodjele dobiti	-	-	603	(603)	-	-	-
Revalorizacione rezervi po osnovu promjene vrijednosti hartija raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	370	370
Izdvajanje za poreske obaveze akcionarima	-	-	-	(574)	-	-	(574)
Dobit perioda	-	-	-	13.072	-	-	13.072
Stanje na dan 31.12.2016. godine	115.098	8.070	7.419	13.073	4.274	370	148.304

Banja Luka, 24. februar 2017. godine

U ime
Nova banke d.o.o. Banja Luka

Dr Milan Radović
Direktor

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

**BILANS TOKOVA GOTOVINE - IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA PERIOD
OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2016. GODINE**

	2016. <i>KM hiljada</i>	2015. <i>KM hiljada</i>
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Primici kamata, naknada i provizija po kreditima i poslovima lizinga	110.469	115.622
Isplate kamata	(29.161)	(31.156)
Naplate po kreditima koji su ranije bili otpisani (glavnica i kamata)	2.633	1.969
Novčane isplate zaposlenima i dobavljačima	(55.828)	(61.022)
Novčane pozajmice i krediti dati klijentima i naplate istih	142.819	(55.016)
Depoziti klijenata	75.562	48.353
Plaćeni porez na dobit	(1.833)	(2.304)
Neto novčana sredstva iz poslovnih aktivnosti	244.661	16.446
Novčani tokovi iz aktivnosti investiranja		
Kratkoročni plasmani finansijskim institucijama	(464)	14
Primici dividendi	43	46
Kupovina nematerijalne aktive	(1.148)	(1.017)
Kupovina materijalne aktive	(5.693)	(10.262)
Kupovina (prodaja) drugih ulaganja	(33.162)	(33.983)
Neto novčana sredstva iz aktivnosti investiranja	(40.424)	(45.202)
Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja		
Uzete (povrat) pozajmice, neto (kreditne linije i subordinirani dug)	(10.948)	(38.539)
Isplata dividendi	(610)	(664)
Neto novčana sredstva iz aktivnosti finansiranja	(11.558)	(39.203)
Neto (smanjenje) / porast novčanih sredstava i novčanih ekvivalenta	192.679	(67.959)
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na početku perioda	159.954	222.971
Efekti promjene deviznih kurseva novčanih sredstava i novčanih ekvivalenta	3.579	4.942
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na kraju perioda	356.212	159.954
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na kraju perioda čine:		
	31.12.2016. <i>KM hiljada</i>	31.12.2015. <i>KM hiljada</i>
Blagajna u domaćoj valuti (Napomena 10)	15.937	13.748
Blagajna u stranoj valuti (Napomena 10)	30.992	21.012
Žiro račun poslovne jedinice (Napomena 10)	1.530	1.377
Devizni računi kod ino banaka (Napomena 10)	100.244	5.923
Čekovi u stranoj valuti (Napomena 10)	2	43
Sredstva kod Centralne banke BiH (Napomena 11)	207.507	117.851
Ukupno	356.212	159.954

Banja Luka, 24. februar 2017. godine

U ime
Nova banke d.o.o. Banja Luka

Dr Milan Radović
Direktor

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Nova Banka a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: „Banka“) je osnovana u oktobru 1992. godine i upisana u sudske registre rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini br. Fi-292/92, pod nazivom Eksim banka a.d. Bijeljina. Rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini br. Fi-352/94 iz jula 1994. godine izvršena je promjena naziva Banke u Eksport-import Banka a.d. Bijeljina, dok je Rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini br. Fi-598/99 od 17. juna 1999. godine izvršen upis promjene naziva Banke u Nova banka a.d. Bijeljina. Banka je u 2007. godini Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci promjenila sjedište i posluje pod nazivom Nova banka a.d. Banja Luka.

U decembru 2002. godine, Skupština Banke je donijela odluku o statusnoj promjeni pripajanja Agroprom Banke a.d. Banja Luka, a od 01. januara 2003. godine Agroprom Banka a.d. Banja Luka posluje u sastavu Banke.

Na dan 31. decembra 2016. godine promjenjeno je učešće i struktura akcionara u kapitalu Banke, obzirom da je Adriatic Fund B.V, u 2016. i 2015. godini prodao svoje učešća u kapitalu Nove banke a.d. Banja Luka.

Banka je registrovana u Republici Srpskoj za obavljanje svih bankarskih poslova: depozitne poslove, kreditne poslove, garancijske poslove, poslove sa efektivom, devizne i mjenjačke poslove, emisione i depo-poslove, poslove platnog prometa, poslove posredovanja u trgovini hartijama od vrijednosti, kupovinu i naplatu potraživanja i druge bankarske i finansijske poslove u skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske.

Sjedište Banke je u ulici Kralja Alfonsa XIII broj 37 A, Banja Luka.

Banka posluje preko Centrale sa sjedištem u Banjoj Luci i dvanaest filijala koje su locirane u Bijeljini, Banjoj Luci, Istočnom Sarajevu, Zvorniku, Brčkom, Trebinju, Doboju, Sarajevu, Tuzli, Mostaru, Foči i Prijedoru i posebnog organizacionog dijela za trgovanje hartijama od vrijednosti - Broker Nova.

Poslovi Banke podjeljeni su po sektorima, samostalnim odjeljenjima i odjeljenjima.

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka je imala 676 radnika (31. decembra 2015. godine: 670 radnika).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Banke na dan 31. decembar 2016. godine sastavljeni su u skladu sa važećim propisima Republike Srpske (RS) zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni Glasnik Republike Srpske“ br. 36/2009, 52/2011 i 94/2015), Zakonu o bankama Republike Srpske, regulativi Agencije za bankarstvo Republike Srpske, propisima Centralne banke Bosne i Hercegovine i ostalim propisima u Republici Srpskoj, koji regulišu poslovanje banaka i finansijsko izvještavanje.

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske u Republici Srpskoj se primjenjuju Međunarodni računovodstveni standardi (MRS) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) koji su prevedeni na srpski jezik od strane ovlašćenog računovodstvenog tijela.

U Republici Srpskoj, MRS i MSFI se primjenjuju od 01. januara 2009. godine. Savez računovođa i revizora Republike Srpske kao ovlašteno računovodstveno tijelo objavilo je da se u Republici Srpskoj primjenjuju MRS i MSFI koji su objavljeni i prevedeni na srpski jezik od starne Saveza računovođa i revizora Srbije.

Finansijski izvještaji Banke za 2016. godinu prikazani su u formatu propisanom Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima bilans stanja i bilans uspjeha za banke i druge finansijske organizacije i Pravilnikom o obrascu i sadržini pozicija u obrascu bilans tokova gotovine za banke i druge finansijske organizacije.

Banka je u sastavljanju prezentovanih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 2.2. zasnovane na računovodstvenim propisima i podzakonskim aktima Republike Srpske, regulativi Agencije za bankarstvo Republike Srpske i poreskim propisima Republike Srpske.

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za hartije od vrijednosti kojima se trguje i hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, koje su vrijednovane po tržišnoj vrijednosti. Finansijski izvještaji su prezentovani u Konvertibilnim Markama Bosne i Hercegovine (KM), a sve iskazane numeričke vrijednosti prikazane su u hiljadama, osim ako nije drugačije navedeno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

2.2.1. Preračun stranih valuta

Stavke bilansa stanja i bilansa uspjeha u finansijskim izvještajima su evidentirane u valuti primarnog ekonomskog okruženja (funkcionalnoj valuti). Kao što je objelodanjeno u Napomeni 2.1. finansijski izvještaji su izraženi u hiljadama KM, koja je izvještajna i funkcionalna valuta Banke.

Transakcije u stranoj valuti preračunavaju se u KM po zvaničnom srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan transakcije i na dan bilansiranja.

Monetarna sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti, na dan bilansa stanja, preračunati su u KM po zvaničnom srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine važećem na dan bilansa stanja. Sve kursne razlike koje nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti se priznaju u okviru bilansa uspjeha.

Plasmani u KM sa ugovorenom valutnom klauzulom u EUR-ima, nisu izloženi deviznom riziku jer je vrijednost te valute fiksna u odnosu na domaću valutu, te shodno tome Banka nema prihode i rashode koji bi nastali prilikom preračunavanja sredstava korišćenjem ugovorene klauzule. Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka nema plasmane u KM sa valutnom klauzulom u drugoj valuti.

2.2.2. Finansijski instrumenti

(i) *Datum inicijalnog priznavanja*

Finansijska sredstva i obaveze se priznaju u bilansu stanja Banke na dan kada Banka postane druga strana u ugovoru za određeni finansijski instrument.

Redovan način kupovine ili prodaje je kupovina ili prodaja finansijskih sredstava koja zahtjeva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu. Sve kupovine ili prodaje na redovan način se priznaju na datum trgovanja.

(ii) *Inicijalno priznavanje finansijskih instrumenata*

Svi finansijski instrumenti se prilikom početnog priznavanja vrijednuju po fer vrijednosti (uglavnom jednakom iznosu koji se plati ili primi) korigovanoj za nastale zavisne troškove kupovine ili njihovog emitovanja, izuzev finansijskih sredstava i obaveza koje su vrednovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Banka klasificiše finansijska sredstva u sljedeće kategorije: finansijska sredstva koja se vrijednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kredite i ostale plasmane, hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća i hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju. Banka vrši klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom početnog priznavanja.

(iii) *Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha*

Finansijska sredstva namjenjena trgovanju su stečena prvenstveno u svrhe prodaje da bi se iskoristile fluktuacije na tržištu. Ova sredstva Banka priznaje po fer vrijednosti u okviru bilansa uspjeha. Dobici i gubici od finansijskih sredstava namjenjenih trgovanju se priznaju u bilansu uspjeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.2. Pregled značajnih računovodstvenih politika(nastavak)

2.2.2. Finansijski instrumenti (nastavak)

(iv) Dobici na prvi dan

Kada se cena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrijednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Banka odmah priznaje razliku između cene transakcije i poštene „fer“ vrijednosti (dubitak na prvi dan) u bilansu uspjeha. U slučajevima kada se koriste podaci koji nisu uporedivi sa tržišnim informacijama, razlika između cene transakcije i vrijednosti utvrđene korišćenjem modela se priznaje u bilansu uspjeha kada ulazni parametri postanu uporedivi sa tržišnim informacijama, ili prilikom prestanka priznavanja instrumenta.

(v) Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrijednosti koje se drže na neodređeni vremenski period, ali mogu biti prodate za potrebe likvidnosti i/ili zbog promjena kamatnih stopa, kursa ili cijene kapitala, klasificuju se kao hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju. Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju čine instrumenti drugih pravnih lica.

(vi) Ulaganja u hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća imaju fiksne ili odredive iznose plaćanja i datume dospjeća i Banka ima nameru i mogućnost da ih drži do dospjeća. Nakon početnog vrijednovanja, ulaganja u hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjenim za iznose ispravki vrijednosti po osnovu obezvredenja. Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope, uzimajući u obzir diskonte i premije ostvarene prilikom sticanja određenog instrumenta, i iskazujući u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspjeha tokom perioda trajanja instrumenta.

(vii) Krediti i plasmani bankama i komitentima

Krediti i plasmani bankama i komitentima predstavljaju finansijska sredstva koja imaju fiksne ili odredive iznose plaćanja i datume dospjeća i koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Ova sredstva nisu stečena sa namerom da se odmah ili u kratkom roku ponovo prodaju i nisu klasifikovana kao hartije od vrijednosti ili drugi plasmani kojima se trguje ili hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju.

Nakon početnog vrijednovanja, krediti i plasmani bankama i komitentima se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjenim za iznose ispravki vrijednosti po osnovu obezvredenja. Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata, odnosno potraživanja od kamata i naknada. Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspjeha u okviru prihoda od naknada tokom perioda trajanja instrumenta.

(viii) Depoziti drugih banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se incijalno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrijednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.2. Pregled značajnih računovodstvenih politika(nastavak)

2.2.2. Finansijski instrumenti (nastavak)

(ix) *Netiranje finansijskih instrumenata*

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se mogu netirati i prikazati u neto iznosu u bilansu stanja, ako i samo ako Banka ima zakonsko pravo prebijanja priznatih iznosa sredstava i obaveza i ukoliko namjerava da izvrši izmirenje u neto iznosu ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

(x) *Izdati finansijski instrumenti i finansijske obaveze*

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasificuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaoču, ili da ispuni obavezu na drugačiji način. Takvi instrumenti uključuju iznose koji se duguju državi, kreditnim institucijama i klijentima. Nakon početnog priznavanja izdati finansijski instrumenti i ostala pozajmljena sredstva se naknadno vrijednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Prihodi i rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kada finansijska obaveza prestane da se priznaje, kao i kroz proces amortizacije.

(xi) *Reklasifikacija finansijskih sredstava*

Na dan 31. marta 2016. godine, Banka je hartija od vrijednosti u iznosu od 81.953 hiljade KM, koje su inicialno klasifikovane kao finansijska sredstva radi trgovanja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, reklasifikovala na hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju za koje Banka ima namjeru da ih drži u doglednoj budućnosti ili do dospjeća. Na datum reklasifikacije, hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, koje su namenjene trgovaju, reklasifikovane su po fer vrijednosti, i fer vrijednost na datum reklasifikacije postaje nabavna vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju.

2.2.3. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

(i) *Finansijska sredstva*

Finansijsko sredstvo (ili dio finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko:

- je došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva; ili
- je Banka prenijela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzeila obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu; ili
- je Banka izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije niti prenijela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenijela kontrolu nad njim.

Kada je Banka prenijela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenijela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenijela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj mjeri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrijednuje u iznosu knjigovodstvene vrijednosti sredstva ili iznosu maksimalne naknade koju bi Banka morala da isplati.

(ii) *Finansijske obaveze*

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gdje je postojeća finansijska obaveza zamjenjena drugom obavezom prema istom povjeriocu, ali pod značajno promjenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmjenjeni, takva zamjena ili promjena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrijednosti obaveze priznaje u bilansu uspjeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.2. Pregled značajnih računovodstvenih politika(nastavak)

2.2.4. Obezvrednjefinansijskih sredstava

(i) Vrednovanje kredita

Svi dati krediti i drugi plasmani se priznaju kada je novac proslijeden klijentima koji novac pozajmjuju. Krediti se vrijednuju po amortizacionom trošku korišćenjem efektivne kamatne stope, po neto vrijednosti nakon otpisa i ispravki vrijednosti zbog obezvređenja.

Na kredite i druge plasmane, prihodi po osnovu obračunatih kamata se priznaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su dio efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspjeha tokom perioda korišćenja kredita.

Banka ugovara valutnu klauzulu ili drugi vid zaštite rizika sa korisnicima kredita u cilju upravljanja kreditnim rizikom. Prihodi i rashodi koji proizilaze iz primjene valutne klauzule se iskazuju u bilansu uspjeha, kao dobici i gubici.

U skladu sa internom metodologijom, Banka na dan bilansiranja procjenjuje da li postoje objektivni dokazi obezvređenja nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Smatra se da su finansijsko sredstvo ili grupa sredstava obezvređeni ako, i samo ako, postoje objektivni dokazi obezvređenja koji proizilaze iz jednog ili više događaja nastalih nakon inicijalnog priznavanja sredstva i taj događaj (ili događaji) utiče na procjenjene buduće tokove gotovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se pouzdano mogu procjeniti.

Kriteriji koje Banka koristi da utvrdi da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju uključuju: docnje pri servisiranju kamate i/ili glavnice, indikacije da se dužnik suočava sa značajnim finansijskim poteškoćama, uključujući vjerovatnoću da će doći do stečaja ili neke druge finansijske reorganizacije i kada dostupni podaci pokazuju da je došlo do mjerljivog smanjenja budućih tokova gotovine, kao što su promjene u okviru neizmirenih obaveza ili ekonomskih uslova koji su u korelaciji sa odstupanjima od ugovorenih uslova.

U skladu sa usvojenom internom metodologijom, Banka prvo vrši individualnu procjenu da utvrdi da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju za svako finansijsko sredstvo koje je individualno značajno, kao i individualnu ili grupnu procjenu za finansijska sredstva koja nisu individualno značajna. Individualna procjena ispravki vrijednosti se zasniva na procjeni očekivanog vremena naplate, iznosa koji će se naplatiti, te izvora iz kojeg se očekuje naplata u cijelosti ili djelimično. Sredstva za koja se vrši individualna procjena obezvređenja i za koja se priznaje gubitak po osnovu obezvređenja nisu uključena u grupnu procjenu obezvređenja.

Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do gubitka uslijed obezvređenja, iznos gubitka se vrijednuje kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i njegove procjenjene nadoknadive vrijednosti. Procjenjena nadoknadiva vrijednost je sadašnja vrijednosti budućih tokova gotovine diskontovana prвobitnom efektivnom kamatnom stopom sredstva. Obračun sadašnje vrijednosti procjenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva obezbijedenog kolateralom reflektuje tokove gotovine koji mogu nastati iz procesa realizacije kolateralala. Knjigovodstvena vrijednost sredstva se smanjuje korišćenjem računa ispravke vrijednosti i iznos gubitka se priznaje na teret bilansa uspjeha.

U svrhe grupne procjene obezvređenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu internog sistema klasifikacije koji Banka koristi uzimajući u obzir karakteristike kreditnog rizika kao što su vrsta plasmana, vrste kolaterala, postojanje dospjelih potraživanja, dani kašnjenja i ostale relevantne faktore. Budući tokovi gotovine koji se odnose na grupu finansijskih sredstava koji su predmet grupne procjene obezvređenja se procjenjuju na osnovu istorijskih iskustava o gubicima po osnovu sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika. Procjene promjena budućih tokova gotovine odražavaju i u saglasnosti su sa promjenama u relevantnim dostupnim podacima iz godine u godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.2. Pregled značajnih računovodstvenih politika(nastavak)

2.2.4. Obezvredjenjefinansijskih sredstava (nastavak)

(i) Vrednovanje kredita(nastavak)

Procjena obezvredjenja za vanbilansne izloženosti se vrši na nivou klijenta primjenom prosječne stope ispravke vrijednosti procjenjene za bilansna potraživanja. Ukoliko klijent ima samo jednu partiju bilansne izloženosti, za vanbilansnu izloženost se primjenjuje ista stopa, a ukoliko klijent ima više partija bilansne izloženostii, za vanbilansnu izloženost se primjenjuje prosječna stopa na bilansnu izloženost. Ukoliko klijent nema bilansnu izloženost, za vanbilansnu izloženost se primjenjuje minimalan procenat po pravilima Agencije za bankarstvo Republike Srpske za uredne plasmane. Na vanbilansne izloženosti, prilikom izračuna ispravke vrijednosti primjenjuju se faktori konverzije na način da se sve vanbilansne izloženost, osim plativih garancija, ponderišu sa faktorom rizika 0,5.

Metodologija i prepostavke koji se koriste za procjenu budućih tokova gotovine se redovno pregledaju da bi se smanjile razlike između procjenjenih iznosa i stvarnog iskustva po osnovu gubitka.

Gubici uslijed obezvredjenja kredita i plasmana i ostalih finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrijednosti se evidentiraju u bilansu uspjeha. Krediti i sa njima povezana ispravka vrijednosti se u potpunosti isknjižavaju kada ne postoji realni izgledi da će sredstva u budućnosti biti nadoknađena, a u skladu sa odlukom Uprave ili Nadzornog odbora Banke.Ukoliko, tokom narednog perioda, dođe do smanjenja ili povećanja iznosa priznatog gubitka uslijed obezvredjenja, koje nastaje kao poslijedica nekog događaja koji se desio nakon ranije priznatog obezvredjenja, prethodno priznat gubitak po osnovu obezvredjenja se smanjuje ili povećava korigovanjem računa ispravke vrijednosti. Ako se neki budući otpis kasnije naplati, taj naplaćeni iznos se evidentira u okviru bilansa uspjeha.

(ii) Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Nakon početnog vrednovanja hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se vrijednuju po fer vrijednosti. Fer vrijednost hartija od vrijednosti zasnovana je na tržišnim cijenama ostvarenim na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti na dan izvještavanja. Nerealizovani gubici i dobici se priznaju direktno u korist ili na teret kapitala u okviru revalorizacionih rezervi. Kada dođe do otuđenja sredstava, akumulirani gubici ili dobici, prethodno priznati u okviru kapitala, se priznaju u korist ili na teret bilansa uspjeha u okviru prihoda ili rashoda. Instrumenti kapitala za koje se ne može odrediti cijena na tržištu, niti im se nekom drugom metodom može odrediti fer vrijednost, vrijednuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za eventualna obezvredjenja.

Kada su u pitanju učešća u kapitalu i ostale hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, Banka na dan bilansa stanja vrši procjenu da li postoje objektivni dokazi da je jedno ili više ulaganja obezvredeno, a za učešća u kapitalu za koje se ne može odrediti cijena na tržištu, niti im se nekim drugim metodom može odrediti fer vrijednost, vrijednuju se po nabavnoj vrijednosti.

Kada postoje dokazi o obezvredjenju, kumulativni gubitak, vrednovan kao razlika između nabavne cijene i tekuće fer vrijednosti, se iskazuje kao ispravka vrijednosti. Ispravke vrijednosti po osnovu obezvredjenja učešća u kapitalu se ne ukidaju preko bilansa uspjeha, već se povećanje fer vrijednosti, priznaje direktno u korist kapitala. Ispravke vrijednosti po osnovu obezvredjenja učešća u kapitalu, koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, se procjenjuju kao razlika između njihove knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih tokova gotovine, priznaju se na teret bilansa uspjeha i ne ukidaju se do prestanka priznavanja sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.2. Pregled značajnih računovodstvenih politika(nastavak)

2.2.4. Obezvredjenjefinansijskih sredstava (nastavak)

(iii) *Reprogramirani krediti*

Banka radije reprogramira kredite nego što realizuje sredstva obezbjeđenja ukoliko ponovna ocjena boniteta klijenta to dozvoljava. To može da podrazumijeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja, a izmjenom uslova ne smatra se da je kredit dospio. Banka kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. I dalje se vrši individualna ili grupna procjena obezvređenja, primjenom prvobitne efektivne kamatne stope.

(iv) *Kolaterali i drugi instrumenti, garancije osiguravajućih kuća i kompanija i zaštite od rizika*

Politikom kolaterala Banka definiše prihvatljive kolaterale za pojednačne vrste plasmana. Osnovni tipovi kolaterala su sijedeći: novčani depoziti, hartije od vrijednosti osiguravajućih kompanija i banaka, zaloga na nepokretnu i pokretnu imovinu.

Tržišna vrijednost kolaterala se kontinuirano prati te ukoliko ima potrebe traže se dodatna sredstva obezbjeđenja u fazi odobravanja, kao i u toku korišćenja kredita. Banka u skladu sa internom metodologijom periodično u toku korišćenja kredita vrši analizu tržišne vrijednosti kolaterala i u skladu sa istom preispituje i usklađuje ispravku vrijednosti.

2.2.5. Operativni lizing

Lizing je ugovor po kome zakupodavac prenosi na zakupca, uz jednokratno ili sukcesivno plaćanje, pravo da koristi sredstva na ugovorenou vreme.

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu prenijeti na zakupca, evidentira se kao operativni lizing. Plaćanja poslovnog zakupa, priznaju se kao rashod perioda u bilansu uspjeha po proporcionalnom metodu (u momentu njihovog nastanka) tokom perioda trajanja zakupa.

2.2.6. Priznavanje prihoda i rashoda

Prihodi se priznaju u obimu u kome je vjerovatno da će ekonomski koristi pripasti Banci i ako se iznos prihoda može pouzdano utvrditi.

(i) *Prihodi i rashodi kamata*

Prihodi i rashodi po osnovu kamate, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivanu, odnosno kamatonosnu pasivu obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenata.

Naknada za odobravanje kredita, koja čini deo efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda od kamate. Naknade za odobravanje kredita se obračunavaju i naplaćuju unaprijed i knjiže kao odložen prihod, a u prihode od kamata perioda se priznaju po metodu efektivne kamatne stope.

Banka prestaje sa iskazivanjem prihoda od kamata za potraživanja za koja je pokrenut postupak naplate kod suda i za potraživanja koja su klasifikovana kao sporna ili nenaplativa. Kamata se otpisuje do iznosa za koje se smatra da ne postoji mogućnost naplate iste.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.2. Pregled značajnih računovodstvenih politika(nastavak)

2.2.6. Priznavanje prihoda i rashoda (nastavak)

(ii) *Prihodi i rashodi naknada*

Prihodi i rashodi naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenata. Naknade i provizije se uglavnom sastoje od naknada po poslovima unutrašnjeg i ino platnog prometa, za date kredite i garancije i druge usluge koje Banka pruža.

(iii) *Prihodi dividendi*

Prihodi po osnovi dividendi se priznaju u momentu priliva ekonomске koristi od dividendi. Dividende su prikazane u okviru pozicije ostali operativni prihodi.

(iv) *Prihodi i rashodi po osnovu hartija od vrijednosti*

Neto prihodi od trgovanja obuhvataju dobitke umanjene za gubitke proistekle iz trgovanja sredstvima i obavezama uključujući i sve promjnr po „fer vriojednosti“ i kursne razlike.

Dobici i gubici po osnovu promjene amortizovane vrijednosti hartija od vrijednosti koje se drže do dospjeća priznaju se u korist prihoda, odnosno na teret rashoda.

Nerealizovani dobici i gubici po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju se knjiže na teret kapitala u okviru revalorizacionih rezervi, umanjenih za odgovarajući porez na dobit, dok se investicija ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta investicija nije obezvredena. Prilikom realizovanja hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, akumulirani nerealizovani dobitak ili gubitak se transferiše na „neto dobit ili gubitak perioda“.

2.2.7. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani u bilansu stanja i izvještaju o tokovima gotovine obuhvataju gotovinu u blagajni, novčana sredstva kod Centralne Banke Bosne i Hercegovine, depozite po viđenju kod ostalih banaka i depozite kod banaka oročene na period do 30 dana.

2.2.8. Nekretnine i oprema

(i) *Priznavanje i vrednovanje*

Prilikom inicijalnog priznavanja, nekretnine i oprema se vrijednuju po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, odnosno u ukupnom iznosu svih izdataka koji su neophodni da se sredstva dovedu u stanje raspoloživo za upotrebu. Nakon početnog priznavanja kao sredstva, nekretnine i oprema se knjiže po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu amortizaciju i ukupne eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

(ii) *Naknadno vrednovanje*

Nekretnine i oprema se vrijednuju po nabavnoj vrijednosti, bez uvećanja za izdatke svakodnevnog održavanja, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke po osnovu obezvredenja. Nabavna vrijednost nekretnine i opreme se uvećava za iznos naknadnih izdataka nastalih prilikom rekonstrukcije i zamjene dijelova opreme, u trenutku u kome je izdatak nastao pod uslovom da ispunjava uslove da se može pripisati nabavnoj vrijednosti sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE(nastavak)

2.2. Pregled značajnih računovodstvenih politika(nastavak)

2.2.8. Nekretnine i oprema (nastavak)

(iii) Amortizacija

Amortizacija se obračunava primjenom proporcionalne metode na nabavnu vrijednost nekretnina i opreme tokom procjenjenog korisnog veka upotrebe. Zemljište ne podleže amortizaciji.

Stope amortizacije sredstava se kreću u sljedećim rasponima:

Zgrade	1,30%
Računarska oprema i srodna oprema	14,29% - 20,00%
Automobili	12,50% - 15,00%
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	5,88% - 20,00%
Oprema i ostala sredstva	10,00% - 16,50%

Sredstva u pripremi se amortizuju nakon stavljanja u upotrebu. Ulaganja u objekte koje Banka koristi u zakupu amortizuju se na period trajanja zakupa.

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se iskazuju u bilansu uspjeha u trenutku njihovog nastanka.

(iv) Prestanak priznavanja

Banka prestaje sa priznavanjem nekretnina i opreme u slučaju njihovog otuđenja ili njihovog povlačenja iz upotrebe, a iz njihovog otuđenja se ne очekuju buduće ekonomski koristi. Dobici i gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dio ostalih operativnih prihoda i rashoda.

2.2.9. Nematerijalna ulaganja

Prilikom inicijalnog priznavanja, nematerijalna sredstva se početno odmeravaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno vrijednuju se u ukupnom iznosu svih izdataka koji su neophodni da se sredstvo dovede u stanje neophodno za upotrebu.

Nakon inicijalnog priznavanja, nematerijalna sredstva se vrijednuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke po osnovu obezvredenja. Naknadni izdaci se mogu pripisati vrijednosti prethodno priznatog nematerijalnog sredstva, samo ako produžavaju očekivane buduće ekonomski koristi po osnovu takvog sredstva. Troškovi svakodnevnog održavanja se priznaju u bilansu uspjeha kao trošak perioda u kome nastanu.

Amortizacija nematerijalnog sredstva se priznaje u bilansu uspjeha u jednakim godišnjim iznosima tokom procijenjenog vijeka trajanja, budući da se na taj način najbolje odražava očekivana potrošnja upotrebe ekonomski vrijednosti sadržane u nematerijalnom sredstvu. Amortizacione stope nematerijalnih ulaganja kreću se u rasponu od 20% do 25%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.2. Pregled značajnih računovodstvenih politika(nastavak)

2.2.10. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine obuhvataju imovinu koju Banka koristi u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine. Investicione nekretnine se prilikom incijalnog priznanja vrijednuju po nabavnoj vrijednosti uvećane za zavisne troškove. Knjigovodstvena vrijednost se uvećava za izdatke nastale prilikom zamjene dijela postojeće investicione nekretnine od dana kada su izdaci nastali ukoliko su ispunjeni uslovi za njihovo priznavanje, dok se troškovi svakodnevnog održavanja investicione nekretnine ne pripisuje knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava.

Banka prestaje sa priznavanjem investicione nekretnine u slučaju njihovog otuđenja ili u slučaju njihovog povlačenja iz upotrebe, a iz njihovog otuđenja se ne očekuju buduće ekonomski koristi. Gubici i dobici nastali uslijed otuđenja ili povlačenja investicione nekretnine iz upotrebe se priznaju u bilansu uspjeha perioda u kome su nastali.

2.2.11. Zalihe

Banka na zalihamama iskazuje materijalna sredstva primljena po osnovu naplate potraživanja. Banka dolazi u vlasništvo materijalnih sredstava realizacijom zaloga nad kreditima i plasmanima. Pokretna i nepokretna sredstva stečena naplatom potraživanja priznaju se u poslovnim knjigama kao zalihe sredstava stečena naplatom potraživanja s namerom prodaje iste. Materijalna sredstva primljena po osnovu naplate potraživanja se vrednuju po vrijednosti nižoj od knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjenoj za trošak prodaje

2.2.12. Obezvredenje nefinansijskih sredstava potraživanja

Banka procjenjuje na dan bilansa stanja knjigovodstvene vrijednosti nefinansijskih sredstava (nekretnina i opreme i nematerijalnih ulaganja). Ukoliko postoji indikacija da je sredstvo obezvredeno, procjenjuje se nadoknadiva vrijednost kako bi se odredio gubitak po osnovu obezvredenja. Ukoliko se utvrdi da je nadoknadiva vrijednost sredstva manja od knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost se umanjuje do procjenjenog iznosa nadoknadive vrijednosti.

2.2.13. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije se incijalno priznaju u vanbilansnoj aktivi po fer vrijednosti, a nakon incijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija vrijednuju se u iznosu amortizovane naknade ili iznosu najbolje procjene troškova neophodnim da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos veći.

Po osnovu finansijske garancije povećanje obaveza se iskazuje u okviru bilansa stanja, a primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspjeha u okviru prihoda od naknada i provizija tokom perioda korištenja garancije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.2. Pregled značajnih računovodstvenih politika(nastavak)

2.2.14. Naknade zaposlenima

(i) Doprinosi i naknade za socijalnu sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Troškovi doprinosa se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

(ii) Dugoročne beneficije zaposlenima

U skladu sa Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom, Granskim kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu Banke, Banka je u obavezi da isplati naknadu zaposlenima prilikom odlaska u penziju. Dugoročne obaveze po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjenih uslova predstavljaju sadašnju vrijednost očekivanih budućih isplata zaposlenima utvrđenu aktuarskim odmjeravanjem.

2.2.15. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Banka ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prethodnog događaja, za koje je vjerovatno da će biti potreban odliv ekonomskih koristi da bi obaveza bila izmirena i za koju je moguće izvršiti pouzdanu procjenu iznosa obaveze. U slučajevima kada je efekat vremenske vrijednosti novca materijalan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrijednost izdataka za koje se prepostavlja da će biti dovoljni da se obaveze izmire.

2.2.16. Rezervisanja za potencijalne kreditne i druge gubitke

U skladu sa Odlukom i Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, donesenim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske br. 49/13 i 1/14) u daljem tekstu - „Odluka“, propisani su standardi i kriterijumi koje je banka dužna da osigura i sprovodi u ocjeni, preuzimanju, praćenju, kontroli, upravljanju kreditnim rizikom i klasifikaciji svoje aktive. Stavke aktive banke koje se klasifikuju u smislu ove Odluke čine: krediti, depoziti kod banaka, kamata i naknada, hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća, hartije od vrijednosti koje su raspoložive za prodaju, učešće banke u kapitalu drugih pravnih lica i druga bilansna aktiva, osim, stavki bilansne aktive banke koje se ne klasifikuju i u vanbilansu banke: izdate garancije, avali, akcepti mjenica i drugi oblici jemstva, nepokriveni akreditivi, neopozivci odobreni a neiskorišteni krediti i sve druge stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

Na osnovu Odluke, krediti, kao i druga bilansna aktiva i sve navedene vanbilansne obaveze klasifikuju se u sljedeće kategorije: A („dobra aktiva“), B („aktiva sa posebnom napomenom“), C („substandardna aktiva“), D („sumnjiva aktiva“) i E („gubitak“). U skladu sa Odlukom, za plasmane klasifikovane u kategoriju A, Banka formira rezervisanja za kreditne rizike po stopi od 2%, a za kategorije B, C, D i E rezervisanja su sljedeća:

Kategorija B: aktiva sa posebnom napomenom	5% - 15%
Kategorija C: substandardna aktiva	16% - 40%
Kategorija D: sumnjiva aktiva	41% - 60%
Kategorija E: gubitak	100%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.2. Pregled značajnih računovodstvenih politika(nastavak)

2.2.16. Rezervisanja za potencijalne kreditne i druge gubitke (nastavak)

U skladu sa Odlukom rezerve za kreditne gubitke predstavljaju rezerve, koje je Banka prilikom procjene kvaliteta aktive, odnosno klasifikacije stavke aktive, dužna da formira najmanje u skladu sa kriterijumima iz pomenute Odluke uzimajući u obzir već formirane ispravke vrijednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama u skladu sa internom metodologijom Banke o primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda 39 i 37. Ako je iznos rezervi za kreditne gubitke veći od zbiru iznosa ispravke vrijednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama i već formiranih rezervi za kreditne gubitke, Banka je u obavezi da utvrđenu razliku tretira kao nedostajuće rezerve za kreditne gubitke i po regulatornom zahtjevu predstavlja odbitnu stavku od kapitala u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom i kapitalnoj zaštiti, a ukoliko je iznos ispravki vrijednosti i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama veći od obračunatog iznosa rezervi za kreditne gubitke, Banka ne iskazuje nedostajuće rezerve po regulatornom zahtjevu. Počev od 31. decembra 2013. godine izmjenom i dopunom Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, Banka nije u obavezi da vrši pokriće nedostajućih rezervi po regulatornom zahtjevu iz tekuće dobiti.

2.2.17. Porez na dobit

(i) Tekući porezi

Oporezivanje dobiti se vrši u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske, propisima Federacije Bosne i Hercegovine i propisima Brčko Distrikta. Banka ostvaruje dobit iz poslovanja u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu. Banka tokom godine plaća porez na dobit u vidu mjesecnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Porez na dobit obračunava se u visini od 10% od iznosa oporezive dobiti utvrđene u Poreskom bilansu. Oporeziva dobit se utvrđuje uskladnjanjem prihoda i rashoda iskazanim u bilansu uspjeha, na način predviđen poreskim propisima i može biti umanjena za određene poreske olakšice.

(ii) Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove vrijednosti za svrhe oporezivanja. Trenutno važeća poreska stopa na dan bilansa stanja je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gdje se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvjesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mjere do koje je izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, prenešeni neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mjere do koje je izvjesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.2.17. Porez na dobit (nastavak)

(ii) Odloženi porezi (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje do mjere do koje više nije izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrijednost ili dio vrijednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procjenjuju se na svaki izvještajni datum i priznaju do mjere do koje je postalo izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primjenom zvaničnih poreskih stopa u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/ gubitak perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

2.2.18. Kapital

Kapital se sastoji od akcionarskog kapitala, emisionog ažia, rezervi kapitala (opštih zakonskih rezervi i ostalih rezervi), neraspoređene dobiti iz ranijih godina, neto dobiti tekućeg perioda, rezervi za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu i revalorizacionih rezervi.

2.2.19. Zarada po akciji

Zarada po akciji izračunava se dijeljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosječnim brojem izdatih običnih akcija u toku izvještajnog perioda.

2.3.20. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski izvještaji Banke na dan 31. decembar 2015. godine, i finansijski izvjestaji za period od 01. januara do 31. decembra 2015. godine.

2.3. Značajna računovodstvena rasuđivanja i procjene

U procesu primjene računovodstvenih politika Banke, Uprava Banke se koristila prosuđivanjem i procjenama u određivanju iznosa iskazanih u finansijskim izvještajima. Najznačajnija procjenjivanja i upotrebe su:

2.3.1. Stalnost poslovanja

Uprava Banke je procjenila sposobnost Banke da nastavi poslovanje u skladu sa "going concern" principom i zadovoljni su što Banka raspolaže sa resursima da nastavi poslovanja u doglednoj budućnosti. Osim toga, rukovodstvo nije svjesno bilo kakve materijalne neizvjesnosti koje bi mogle da dovedu do značajne sumnje na sposobnost Banke da nastavi poslovanje. Zbog toga, finansijski izvještaji su izrađeni u skladu sa "going concern" principom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.3. Značajna računovodstvena rasuđivanja i procjene

2.3.2. Utvrđivanje fer vrijednosti finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim, tržišnim cijenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrijednost finansijskih instrumenta koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrijednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrijednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cijene i ostali relevantni modeli.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procjenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u procjeni „fer“ vrijednosti. Modeli procjene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum mjerena i ne moraju predstavljati uslove na tržištu prije ili nakon datuma mjerena. Stoga se tehnike vrijednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

2.3.3. Troškovi obezvređenja datih kredita i avansa

Banka sagledava evidenciju svojih problematičnih kredita i drugih plasmana na svaki izještajni datum kako bi procjenila da li ispravke vrijednosti za obezvređenja treba da budu iskazane u bilansu uspjeha. Konkretno, Banka vrši procjenu iznosa i vremenskog rasporeda budućih novčanih tokova kada određuje iznos potrebnih ispravki vrijednosti.

Pored pojedinačnih ispravki vrijednosti za značajne kredite i plasmane, Banka takođe formira kolektivne (grupne) ispravke vrijednosti za izloženosti rizicima koje, nisu identifikovane kao one koje zahtjevaju posebno iskazivanje, nose veći rizik povećanja u odnosu na prvobitnu procjenu.

2.3.4. Dugoročne beneficije za zaposlene

Troškovi dugoročnih beneficija za zaposlene se određuju korišćenjem aktuarske valuacije. Ona uključuje predviđanje diskontnih stopa, budućih povećanja plata i budućih stopa fluktuacije zaposlenih. S obzirom da je riječ o dugoročnim predviđanjima, ovakve procjene nose viši nivo neizvjesnosti.

2.4. Izještavanje po segmentima

Uprava Banke posmatra poslovne segmente Banke kao jedinstveni segment u svrhu donošenja odluka o alokaciji resursa i ocjeni rezultata poslovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Prihodi od kamata:		
Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HoV u domaćoj valuti	8.398	7.413
Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HoV sa ugovorenom zaštitom od rizika	74.967	78.108
Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HoV u stranoj valuti	53	129
Ukupno prihodi od kamata	83.418	85.650
Rashodi od kamata:		
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HoV u domaćoj valuti	3.488	5.185
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HoV sa ugovorenom zaštitom od rizika	14.723	17.132
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HoV u stranoj valuti	16.874	18.103
Ukupno rashodi kamata	35.085	40.420
Neto prihodi od kamata	48.333	45.230

Prihodi i rashodi od kamata po izvorima nastanka dati su u sljedećoj tabeli:

	2016.	2015.
	Prihodi KM hiljada	Rashodi KM hiljada
	Prihodi KM hiljada	Rashodi KM hiljada
Banke	-	71
Privreda	38.148	2.770
Javni sektor	14.577	1.578
Stanovništvo	30.354	21.023
Ostali komitenti	339	9.643
Ukupno	83.418	35.085
Neto prihodi od kamata	48.333	45.230

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

4. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Prihodi od usluga platnog prometa	9.207	9.297
Prihodi od provizija	11.371	12.909
Prihodi od ostalih naknada	<u>10.910</u>	<u>9.340</u>
Prihodi od naknada i provizija	31.488	31.546
Rashodi naknada i provizija u domaćoj valuti	802	735
Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	199	145
Rashodi ostalih naknada i provizija	6.637	6.469
Rashodi od naknada i provizija	7.638	7.349
Neto prihodi od naknada i provizija	<u>23.850</u>	<u>24.197</u>
Dobici po osnovu prodaje HOV	147	-
Prihodi od provizija		
	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Naknade po kreditima i ostaloj aktivi	5.609	7.194
Naknade po vanbilansnim poslovima	<u>5.762</u>	<u>5.715</u>
Ukupno	<u>11.371</u>	<u>12.909</u>
Prihodi od naknada		
	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Naknade i članarine po poslovima sa karticama	4.079	3.378
Naknade za mjenjačke usluge	2.592	2.068
Naknade za vođenje računa	953	1.001
Naknade za bankarske pakete	2.975	2.509
Naknade za brokerske provizije	202	252
Naknade za ostale vanbilansne poslove	25	25
Ostali prihodi od naknada	<u>84</u>	<u>107</u>
Ukupno	<u>10.910</u>	<u>9.340</u>
Rashodi ostalih naknada i provizija		
	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Rashodi naknada i provizija za konverziju	1.635	1.055
Rashodi naknada po poslovima sa karticama	3.383	3.824
Rashodi naknada i provizija prema Agenciji za bankarstvo RS	1.253	1.236
Rashodi naknada i provizija prema Centralnom registru i Berzi	159	210
Ostale naknade i provizije	<u>207</u>	<u>144</u>
Ukupno	<u>6.637</u>	<u>6.469</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5. PRIHODI I RASHODI IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA

	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Prihodi iz operativnog poslovanja		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana	16.213	21.472
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	2.031	2.184
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove (Napomena 21)	26	103
Prihodi od ukidanja rezervisanja za ostale potencijalne obaveze	7	7
Prihodi od ukidanja neiskorištenih ostalih rezervisanja	1.332	2.048
Ostali prihodi iz operativnog poslovanja	<hr/>	<hr/>
Ukupno	19.609	25.814
 Rashodi iz operativnog poslovanja		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana	24.671	31.838
Rashodi rezervisanja za vanbilansne stavke	1.884	2.223
Rashodi po osnovu rezervisanja za sudske sporove	256	53
Rashodi po osnovu rezervisanja za otpremnine	-	23
Rashodi rezervisanja za ostale potencijalne obaveze	-	81
Troškovi neto zarada i druge naknade	12.092	11.930
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i druge naknade	7.888	7.672
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	361	653
Ostali lični rashodi	982	732
Troškovi materijala, režije, goriva sl.troškovi	1.785	1.755
Troškovi proizvodnih usluga	13.390	11.481
Troškovi amortizacije (Napomene 17 i 18)	4.906	4.373
Nematerijalni troškovi (Napomene 5.d.)	10.741	9.952
Troškovi po osnovu poreza i doprinosa	691	637
Porez na imovinu	63	46
Ostali troškovi	<hr/>	<hr/>
Ukupno	80.135	83.754
Gubitak iz operativnog poslovanja	60.526	57.940

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5. PRIHODI I RASHODI IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA (nastavak)

a) Prihodi i rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja

Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja

	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa po kreditima (Napomena 13)	7.871	14.220
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa po kamatama i drugim potraživanjima(Napomena 12)	581	621
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa po ostalim plasmanima (Napomena 15)	7.169	5.558
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa po ostalim potraživanjima (Napomena 10)	11	28
Prihodi od ukidanja indirektnog otpisa materijalne imovine (Napomena 16)	581	1.045
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne stavke (Napomena 21)	2.031	2.184
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove (Napomena 21)	26	103
Prihodi od ukidanja rezervisanja za otpremnину	7	
Prihodi od ukidanja rezervisanja za ostale potencijalne obaveze (Napomena 21)	-	7
Ukupno	18.277	23.766

Rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja

	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Rashodi indirektnih otpisa za kreditne rizike (Napomena 13)	12.563	12.964
Rashodi indirektnih otpisa za rizike po kamatama i drugim potraživanjima (Napomena 12)	917	1.478
Rashodi indirektnih otpisa za rizike po ostalim plasmanima(Napomena 15)	10.147	15.283
Rashodi indirektnih otpisa za rizike na ostala potraživanja (Napomena 10)	485	487
Rashodi indirektnog otpisa materijalne imovine (Napomena 16)	559	1.626
Rashodi rezervisanja za rizike po vanbilansnoj rizičnoj aktivi (Napomena 21)	1.884	2.223
Rashodi po osnovu rezervisanja za sudske sporove (Napomena 21)	256	53
Rashodi po osnovu rezervisanja za otpremnine (Napomena 21)	-	23
Rashodi rezervisanja za ostale potencijalne obaveze (Napomena 21)	-	81
Ukupno	26.811	34.218

Neto troškovi ispravke vrijednosti za stavke rizičnog bilansa i rezerve za stavke rizičnog vanbilansa

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5. PRIHODI I RASHODI IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA (nastavak)

b) Ostali prihodi iz operativnog poslovanja odnose se na:

	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Prihode po osnovu otkupljenih potraživanja	741	1.453
Prihode po osnovu zakupa	489	490
Ostale operativne prihode	102	105
Ukupno	1.332	2.048

c) Troškovi proizvodnih usluga odnose se na:

	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Troškovi zakupa od pravnih i fizičkih lica	4.786	4.698
Troškovi usluga PTT saobraćaja i elektronske komunikacije	1.338	1.433
Troškovi usluga PTT saobraćaja za ino platni promet	318	333
Troškovi transporta novca	1.119	1.106
Troškovi marketinga	1.675	1.463
Troškovi tekućeg i investicionog održavanja osnovnih sredstava	1.526	1.165
Troškovi održavanja tuđih osnovnih sredstava	50	177
Troškovi elektronskog bankarstva	547	470
Ostali troškovi proizvodnih usluga	2.031	636
Ukupno	13.390	11.481

d) Nematerijalni troškovi odnose se na:

	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Troškovi obezbjeđenja objekata	3.495	3.741
Troškovi osiguranja depozita	2.745	2.517
Troškovi osiguranja radnika i osnovnih sredstava	712	673
Troškovi eksternih usluga	1.400	759
Troškovi održavanja prostorija	339	454
Ostali troškovi nematerijalnih usluga	2.050	1.808
Ukupno	10.741	9.952

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

6. OSTALI PRIHODI I RASHODI

	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Ostali prihodi		
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	2.634	1.969
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	5	17
Prihodi od smanjenja obaveza	397	776
Prihodi po osnovu prijevremenog razročenja depozita	785	1.011
Prihodi od prodaje materijalnih vrednosti	292	211
Prihodi od dividendi	43	46
Viškovi	10	3
Ostali prihodi	<u>129</u>	<u>136</u>
	<u>4.295</u>	<u>4.169</u>
 Ostali rashodi		
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	281	431
Gubici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	31	23
Gubici od prodaje investicionih ulaganja	120	252
Gubici po osnovu prodatih materijalnih vrijednosti	2.415	2.066
Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava	6	104
Rashodi po osnovu obezvrđenja materijalne aktive	1.388	360
Rashodi po osnovu sudske rješenja i vansudskog poravnjanja	156	2.121
Manjkovi	2	3
Ostali rashodi	<u>431</u>	<u>545</u>
	<u>4.830</u>	<u>5.905</u>
Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	<u>(535)</u>	<u>(1.736)</u>

7. PRIHODI I RASHODI OD PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Prihodi od promjene vrijednosti imovine i obaveza		
Prihodi po osnovu promjene vrijednosti HOV	190	1.277
Prihodi po osnovu pozitivnih kursnih razlika	<u>8.195</u>	<u>10.434</u>
	<u>8.385</u>	<u>11.711</u>
 Rashodi od promjene vrijednosti imovine i obaveza		
Rashodi po osnovu promjene vrijednosti HOV	265	570
Rashodi po osnovu promjena vrijednosti osnovnih sredstava	28	28
Rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika	<u>4.616</u>	<u>7.113</u>
	<u>4.909</u>	<u>7.683</u>
Dobitak po osnovu promjene vrijednosti imovine i obaveza	<u>3.476</u>	<u>4.028</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

8. POREZ NA DOBIT

Tekući porez na dobit za 2016. godinu obračunat je primjenom poreske stope od 10% na oporezivu dobit prikazanu u poreskom bilansu za poreske obveznike u Republici Srpskoj i Federacije Bosne i Hercegovine za Filijalu koja posluju na području Federacije Bosne i Hercegovine.

Komponente poreza na dobit za 2016. godinu su:

	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Tekući porez na dobit	1.664	1.726
Odložena poreska sredstva (Napomena 15)	(48)	(93)
Odložene poreske obaveze (Napomena 19)	57	76
Ukupno	1.673	1.709

Usaglašavanjem pozicija iz poreskog bilansa (prihoda, troškova i osnovice za oporezivanje) sa poreskom stopom važećom u Republici Srpskoj za 2016. i 2015. godinu porez na dobit može se dalje analizirati na sljedeći način:

	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Dobit prije oporezivanja	14.745	13.779
Računovodstveni rezultat pomnožen propisanom poreskom stopom od 10%	1.475	1.378
Poreski efekti troškova i prihoda koji se ne priznaju za svrhe poreza na dobit	189	348
Odložen porez na dobit	9	(17)
Porez na dobit iskazan u bilansu uspjeha	1.673	1.709

Odloženi porez na dobit za 2016. godinu iznosi 9 hiljada KM (2015.: (17) hiljada KM) a isti obuhvata odložene poreske obaveze u iznosu od 57 hiljada KM i odložena poreska sredstva u iznosu od 48 hiljade KM.

Na dan 31. decembra 2016. godine odložena poreska obaveza preko kapitala iznosi 41 hiljadu KM i odnosi se na revalorizacione rezerve po osnovu svođenja hartija od vrednosti raspolozivih za prodaju na fe rvrednost.

9. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosječnim brojem izdatih običnih akcija u toku izvještajnog perioda.

	2016.	2015.
Neto dobit koja se odnosi na vlasnike običnih akcija Banke	13.072.309	12.069.724
Ponderisani prosječni broj običnih akcija	115.097.582	104.204.656
Zarada po akciji	0,114	0,116

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

10. GOTOVINA, GOTOVINSKI EKVIVALENTI, ZLATO I POTRAŽIVANJA IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
	<u>KM hiljada</u>	<u>KM hiljada</u>
Gotovina, gotovinski ekvivalenti i zlato		
Blagajna u domaćoj valutи	15.937	13.748
Blagajna u stranoj valuti	30.992	21.012
Žiro račun poslovne jedinice	1.530	1.377
Devizni računi kod ino banaka - izdvojeni depozit	1.467	1.076
Devizni računi kod ino banaka	<u>100.244</u>	<u>5.923</u>
	<u>150.170</u>	<u>43.136</u>
Ostala potraživanja	12.592	11.274
Ispravka vrijednosti za ostala potraživanja	<u>(1.068)</u>	<u>(1.044)</u>
	<u>11.524</u>	<u>10.230</u>
Ukupno	<u>161.694</u>	<u>53.366</u>

Devizna novčana sredstva u iznosu od 1.467 hiljada KM su izdvojena sredstva na računu kod DeutscheBank na ime obezbeđenja kontra-garancija.

Ostala potraživanja se odnose na sljedeće:

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
	<u>KM hiljada</u>	<u>KM hiljada</u>
Dati avansi po drugim osnovama	2.544	3.156
Potraživanja od zaposlenih (za naknadu štete i sl.)	131	135
Potraživanja za plaćanja po garanciji	1.235	979
Namjenski depozit za obavljanje platnih transakcija sa karticama	2.470	1.880
Potraživanja za izvršena plaćanja po karticama Fonda solidarnosti		1
Potraživanja iz operativnog poslovanja po osnovu gotovinskih isplata na ATM bankomatima za isplate dana 31.12.2016. godine nakon popisa	2.025	1.734
Potraživanja za izvršena plaćanja po karticama Nove banke	1.620	423
Potraživanja za date depozite na ime licitacije za sudske sporove	141	290
Čekovi u stranoj valuti	2	43
Potraživanja po osnovu naknada koje se refundiraju	307	496
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja	450	342
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja po osnovu minusnog salda	251	260
Ostala potraživanja od klijenata banke	882	957
Potraživanja za više plaćen porez iz dobiti	155	265
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	<u>379</u>	<u>313</u>
Ukupno	<u>12.592</u>	<u>11.274</u>
Ispravka vrijednosti	<u>(1.068)</u>	<u>(1.044)</u>
Neto vrijednost ostalih potraživanja	<u>11.524</u>	<u>10.230</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

10. GOTOVINA, GOTOVINSKI EKVIVALENTI, ZLATO I POTRAŽIVANJA IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA (nastavak)

Promjene na ispravkama vrijednosti su sljedeće:

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
	<u>KM hiljada</u>	<u>KM hiljada</u>
Stanje na početku godine	1.044	1.092
Ispravke vrijednosti u tekućoj godini (Napomena 5a)	485	487
Ukidanja ispravke vrijednosti (Napomena 5a)	(11)	(28)
Isknjižavanje ispravke vrednosti	(450)	(507)
Stanje na dan 31. Decembra	1.068	1.044

11. DEPOZITI I KREDITI U DOMAĆOJ I STRANOJ VALUTI

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
	<u>KM hiljada</u>	<u>KM hiljada</u>
Depoziti i krediti u domaćoj valuti - sredstva kod Centralne banke BiH	207.507	117.851
Ukupno	207.507	117.851

U okviru sredstava rezervi kod Centralne banke Bosne i Hercegovine sadržana je obračunata obavezna rezerva za period održavanja od 21. do 31. decembra 2016. godine. Prosječno stanje računa rezervi za navedeni period iznosi 194.233 hiljade KM i uključuje prosječnu obaveznu rezervu u iznosu od 147.912 hiljade KM i iznos veći od obavezne rezerve u iznosu od 46.321 hiljadu KM.

Obavezna rezerva je izdvojena u skladu sa Odlukama Centralne banke Bosne i Hercegovine o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezervi, koja propisuje osnovicu za obračun obavezne rezerve, obračunski period, stopu obavezne rezerve, kao i obračun naknade banci za iznos sredstava na računu rezervi kod Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira u kojoj su valuti sredstva izražena. Obavezna rezerva se obračunava prema stanju tih sredstava na kraju svakog radnog dana u toku obračunskog perioda, koji prethodi periodu obračuna. Obračunski period (period obračuna obaveznih rezervi) počinje svakog mjeseca prvog, jedanaestog i dvadesetprvog dana, a završava se desetog, dvadesetog i posljednjeg dana u mjesecu. Banka je obavezna da nakon svakog obračunskog perioda, a najkasnije u roku od tri dana po isteku perioda obračuna i dostavi Centralnoj banci Bosne i Hercegovine izvještaj o stanju svojih depozita i pozajmljenih sredstava izraženih u konvertibilnim markama.

Odlukom i Odlukom o izmjenama Odluke o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezervi (Službeni glasnik RS 74/14 i 29/15), definisano je da stopa obavezne rezerve koju primjenjuje Centralna banka BiH iznosi 10% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospjeća do jedne godine (kratkoročni depoziti i pozajmljena sredstva) i 7% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim dospjećem preko jedne godine (dugoročni depoziti i pozajmljena sredstva).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

11. DEPOZITI I KREDITI U DOMAĆOJ I STRANOJ VALUTI (nastavak)

U skladu sa navedenim Odlukama, Centralna banka obračunava naknadu na iznos sredstava na računu rezerve u obračunskom periodu na iznos obavezne rezerve po stopi koja je jednaka prosjeku EONIA-e koji je u istom periodu zabilježen na tržištu umanjen za 10 baznih poena ili minimum nula, dok je naknada na iznos sredstava iznad obavezne rezerve nulta stopa naknade. Nulta stopa naknade na obaveznu rezervu primjenjuje se i u slučaju da je prosječna EONIA umanjenaza 10 baznih poena imala negativnu vrijednost.

Od 01.jula 2016.godine u primjeni je novi način obračuna obavezne rezerve i naknade na iznos rezervi.

Odlukom o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezervi (Službeni glasnik RS 33/16) te Odlukom o dopuni Odluke o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezervi (Službeni glasnik RS 55/16), definisano je da stopa obavezne rezerve koju primjenjuje Centralna banka BiH iznosi 10% na depozite i pozajmljena sredstva.

U skladu sa navedenim Odlukama, Centralna banka obračunava naknadu na iznos sredstava iznad obavezne rezerve po stopi koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate). Ukoliko u toku perioda održavanja dođe do promjene vrijednosti Deposit Facility Rate primjenjuje se stopa koja je važila na prvi dan perioda održavanja tokom kojeg je došlo do promjene Deposit Facility Rate.

12. POTRAŽIVANJA ZA KAMATU I NAKNADU, POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Potraživanja za kamatu i naknadu	8.701	9.210
Druga potraživanja	1.757	1.378
	10.458	10.588
Ispravka vrijednosti	(4.849)	(4.513)
Ukupno	5.609	6.075

Promjene na ispravkama vrijednosti su sljedeće:

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Stanje na početku godine	4.513	3.656
Ispravke vrijednosti u tekućoj godini (Napomena 5a)	917	1.478
Ukidanja ispravke vrijednosti (Napomena 5a)	(581)	(621)
Stanje na kraju godine	4.849	4.513

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

13. DATI KREDITI I DEPOZITI

a) Pregled po korisnicima kredita

	Kratkoročni KM hiljada	Dugoročni KM hiljada	Ukupno 31.12.2016. KM hiljada	Kratkoročni KM hiljada	Dugoročni KM hiljada	Ukupno 31.12.2015. KM hiljada
Dati krediti:						
- Preduzeća	101.049	346.204	447.253	119.796	382.579	502.375
- Javna i državna preduzeća	3.282	75.103	78.385	4.398	86.946	91.344
- Vlada	889	149.595	150.484	4.950	172.843	177.793
- Stanovništvo	23.919	394.392	418.311	26.889	406.676	433.565
- Ostali komitenti	1.728	3.800	5.528	2.499	1.650	4.149
Krediti i plasmani komitentima (bruto)	130.867	969.094	1.099.961	158.532	1.050.694	1.209.226
Ispravka vrijednosti	(3.061)	(21.088)	(24.149)	(2.543)	(16.914)	(19.457)
Krediti i plasmani komitentima (neto)	127.806	948.006	1.075.812	155.989	1.033.780	1.189.769

b) Ročnost dospijeća kredita

Ročnost dospijeća kredita klijentima, prema roku dospijeća, sa stanjem na dan 31. decembar je sljedeća:

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Do 30 dana	25.808	30.394
Od 1 do 3 mjeseca	52.714	73.297
Od 3 do 12 mjeseci	247.150	238.832
Od 1 do 5 godina	530.071	579.059
Preko 5 godina	244.218	287.644
Krediti korisnicima na dan 31. decembra (bruto)	1.099.961	1.209.226
Ispravka vrijednosti	(24.149)	(19.457)
Krediti korisnicima na dan 31. decembra(neto)	1.075.812	1.189.769

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

13. DATI KREDITI I DEPOZITI (nastavak)

c) Koncentracija kredita korisnicima

Koncentracija ukupno plasiranih sredstava komitentima od strane Banke, na dan 31. decembar po granama djelatnosti je sljedeća:

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Poljoprivreda, lov i ribolov	31.835	30.540
Rudarstvo i industrija	150.442	206.896
Gradevinarstvo	57.272	53.633
Trgovina	184.404	196.737
Usluge, turizam i ugostiteljstvo	24.464	23.152
Transport, skladištenje, telekomunikacije	13.919	17.360
Finansije	20.915	20.863
Trgovina nekretninama	19.219	13.840
Administracija, druge javne usluge	155.225	184.280
Ostalo	<u>442.266</u>	<u>461.925</u>
	<u>1.099.961</u>	<u>1.209.226</u>
Ispravka vrijednosti	<u>(24.149)</u>	<u>(19.457)</u>
Neto krediti	<u>1.075.812</u>	<u>1.189.769</u>

d) Promjene na ispravkama vrijednosti kredita su sljedeće:

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Stanje na početku godine	19.457	20.713
Ispravke vrijednosti u tekućoj godini (Napomena 5a)	12.563	12.964
Ukidanja ispravke vrijednosti (Napomena 5a)	<u>(7.871)</u>	<u>(14.220)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	<u>24.149</u>	<u>19.457</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

14. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

U sljedećoj tabeli dat je pregled hartija od vrijednosti po namjeni:

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Hartije od vrijednosti za trgovanje trgovanjem		
Obveznice Republike Srpske	-	76.704
Obveznice stare devizne štednje Republike Srpske	-	3.308
Obveznice ratne štete Republike Srpske	-	4.802
Ostale hartije od vrijednosti drugih pravnih lica	<u>4.115</u>	<u>4.350</u>
Neto vrijednost na dan 31. Decembra	<u>4.115</u>	<u>89.164</u>
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju namenjene trgovaju		
Obveznice Republike Srpske	111.529	-
Obveznice stare devizne štednje Republike Srpske	2.423	-
Obveznice ratne štete Republike Srpske	<u>4.725</u>	<u>-</u>
Neto vrijednost na dan 31. Decembra	<u>118.677</u>	<u>-</u>
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća		
Obveznice Republike Srpske	91	104
Ostale obveznice	<u>74</u>	<u>96</u>
Neto vrijednost na dan 31. Decembra	<u>165</u>	<u>200</u>
Učešća u kapitalu i ostale hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju		
Učešća u kapitalu	2.028	2.028
Ispravka vrijednosti	<u>(814)</u>	<u>(814)</u>
Neto vrijednost na dan 31. Decembra	<u>1.214</u>	<u>1.214</u>
Stanje na dan 31. Decembra	<u>124.171</u>	<u>90.578</u>

Kao što je u Napomeni 2.2.2. (finansijski instrumenti) uz finansijske izvještaje navedeno, Banka je na dan 31. marta 2016. godine, hartije od vrijednosti u iznosu od 81.953 hiljade KM, koje su inicijalno klasifikovane kao finansijska sredstva radi trgovanja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, reklassificovala na hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju za koje Banka ima nameru da ih drži u doglednoj budućnosti ili do dospjeća. Na datum reklassifikacije, hartije od vrijednosti za trgovanje reklassifikovane su po fer vrijednosti, i fer vrijednost na datum reklassifikacije postaje nabavna vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju. Reklassifikacija hartija od vrijednosti namenjenih za prodaju kroz bilans uspjeha na hartije od vrijednosti raspoloživih za prodaju, odnosi se na sedam emisija obveznica Republike Srpske u ukupnom iznosu od 74.285 hiljada KM, na devet emisija obveznica Republike Srpske po osnovu ratne štete u ukupnom iznosu od 4.742 hiljade KM i na tri emisije obveznica Republike Srpske po osnovu stare devizne štednje u iznosu od 2.926 hiljade KM.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

14. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI(nastavak)

Pregled Obveznica Republike Srpske sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

NazivHoV	Datum kupovine	Datum dospeća	Kamatna stopa	Nominalna vrijednost (KM hiljada)	Ostupanje od fer vrijednosti (KM hiljada)	Stanje na dan 31.12.2016. (KM hiljada)
Obveznice RS	15.11.2011.	18.11.2018.	5,00%	27.150	2.292	29.442
Obveznice RS	24.09.2014.	24.09.2018.	6,00%	1.500	43	1.543
Obveznice RS	03.12.2014.	03.12.2019.	5,50%	4.369	119	4.488
Obveznice RS	08.12.2014.	18.06.2019.	6,00%	1.800	67	1.867
Obveznice RS	11.03.2015.	11.03.2019.	4,50%	7.500	56	7.556
Obveznice RS	08.07.2015.	08.07.2019.	4,00%	4.838	-5	4.833
Obveznice RS	21.10.2015.	21.10.2020.	4,25%	16.000	242	16.242
Obveznice RS	07.09.2016.	07.09.2023.	4,50%	24.965	-	24.965
Obveznice RS	07.12.2016.	07.12.2023.	4,50%	20.000	593	20.593
Ukupno				108.122	3.407	111.529

Pregled Obveznica Republike Srpske stare devizne štednje (RSDS) sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

NazivHoV	Datum kupovine	Datum dospeća	Kamatna stopa	Nominalna vrijednost (KM hiljada)	Ostupanje od fer vrijednosti (KM hiljada)	Stanje na dan 31.12.2016. (KM hiljada)
Obveznice RSDS	16.10.2014	05.09.2017	2,50%	19	8	27
Obveznice RSDS	14.10.2014	30.07.2018	2,50%	613	228	841
Obveznice RSDS	04.04.2016	15.09.2019	2,50%	1.383	172	1.555
Ukupno				2.015	408	2.423

Pregled Obveznica Republike Srpske ratne štete (RSRS) sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

Naziv HoV	Datum kupovine	Datum dospeća	Kamatna stopa	Nominalna vrijednost (KM hiljada)	Odstupanje od fer vrijednosti (KM hiljada)	Stanje na dan 31.12.2016. (KM hiljada)
Obveznice RSRS	31.03.2016	27.06.2023	1,50%	486	103	589
Obveznice RSRS	30.06.2016	15.12.2023	1,50%	340	43	383
Obveznice RSRS	30.06.2016	25.10.2023	1,50%	526	86	612
Obveznice RSRS	31.03.2016	15.06.2024	1,50%	506	72	578
Obveznice RSRS	30.06.2016	09.06.2025	1,50%	297	53	350
Obveznice RSRS	30.06.2016	31.05.2025	1,50%	533	86	619
Obveznice RSRS	31.03.2016	24.12.2025	1,50%	515	59	574
Obveznice RSRS	31.03.2016	25.09.2026	1,50%	498	59	557
Obveznice RSRS	30.06.2016	26.09.2027	1,50%	419	44	463
Ukupno				4.120	605	4.725

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

15. OSTALI PLASMANI I AVR

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Otkupljena potraživanja	6.834	36.567
Dospjeli plasmani dugoročnih plasmana u domaćoj valuti	76.979	85.890
Dospeli plasmani za otkupljena potraživanja	3.122	452
Dospjeli plasmani dugoročnih plasmana u stranoj valuti	2.286	2.471
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima	3.035	3.455
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu po HoV	1.193	974
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamat za rentnu štednju	6.955	7.376
Razgraničena potraživanja za unaprijed plaćene troškove	1.279	1.920
Razgraničena potraživanja za obračunate prihode	543	2.311
Ostali plasmani u stranoj valuti	106	63
Ostali plasmani	<u>59</u>	<u>186</u>
Ukupno	<u>102.391</u>	<u>141.665</u>
Diskont na otkupljena potraživanja	(216)	(384)
Ispravka vrijednosti	<u>(45.414)</u>	<u>(42.436)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	<u>56.761</u>	<u>98.845</u>

Promjene na ispravkama vrijednosti ostalih plasmana bile su sljedeće:

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Stanje na početku godine	42.436	32.711
Ispravke vrijednosti u tekućoj godini (Napomena 5a)	10.147	15.283
Ukidanja ispravke vrijednosti (Napomena 5a)	<u>(7.169)</u>	<u>(5.558)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	<u>45.414</u>	<u>42.436</u>

16. ZALIHE

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Sredstva stečena naplatom potraživanja:		
- zemljište	5.023	1.667
- nekretnine	10.006	12.353
- oprema	2.237	6.671
Ostale zalihe	<u>1.505</u>	<u>1.665</u>
Ukupno	<u>18.771</u>	<u>22.356</u>
Ispravka vrijednosti sredstva stečenih naplatom potraživanja	(1.493)	(1.665)
Ispravka vrijednosti materijalne imovine (Napomena 5a)	(559)	(581)
Ispravka vrijednosti ostalo	<u>(484)</u>	<u>(465)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	<u>16.235</u>	<u>19.645</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

17. OSNOVNA SREDSTVA I ULAGANJA U NEKRETNINE

Osnovna sredstva i promjene na osnovnim sredstvima u toku 2016. i 2015. godine prikazana su kako slijedi:

	Zemljište KM hiljada	Poslovne zgrade KM hiljada	Oprema i ostala sredstva KM hiljada	Osnovna sredstva u pripremi i avansi KM hiljada	Investicione nekretnine KM hiljada	Ukupno KM hiljada
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na dan 1.1.2015.	4.827	13.441	37.777	7.197	1.648	64.890
Nova ulaganja	-	-	-	10.002	-	10.002
Prenos	847	3.887	5.905	(10.639)	-	-
Nabavka polovne opreme	-	-	709	-	-	709
Prenos na inv. nekretnine sa materijalne/stecene aktive	-	(907)	-	-	907	-
Prenos na inv. nekretnine sa materijalne/stecene aktive	-	-	-	-	274	274
Prodaja	-	(99)	(341)	-	(642)	(1.082)
Otpis	-	-	(1.132)	-	-	(1.132)
Stanje na 31.12.2015.	5.674	16.322	42.918	6.560	2.187	73.661
Stanje na dan 1.1.2016.	5.674	16.322	42.918	6.560	2.187	73.661
Nova ulaganja	-	-	-	6.532	-	6.532
Transfer	-	5.641	4.058	(9.699)	-	-
Nabavka polovne opreme	-	-	121	-	-	121
Prenos na inv. nekretnine sa materijalne/stecene aktive	-	-	-	-	6.507	6.507
Isknjižavanje avansa po odluci	-	-	-	(178)	-	(178)
Prodaj	-	(347)	(732)	-	(584)	(1.663)
Otpis/rashodovanje	-	-	(39)	-	-	(39)
Stanje na 31.12.2016.	5.674	21.616	46.326	3.215	8.110	84.941
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Stanje na dan 1.1.2015.	-	807	21.837	-	-	22.644
Amortizacija	-	177	3.369	-	-	3.546
Ispravka vrijednosti za nabavku polovnu opremu	-	-	129	-	-	129
Prodaja	-	(7)	(266)	-	-	(273)
Otpis	-	(33)	(685)	-	-	(718)
Stanje na 31.12.2015.	-	944	24.384	-	-	25.328
Stanje na 01.01.2016.	-	944	24.384	-	-	25.328
Amortizacija	-	260	3.815	-	-	4.075
Ispravka vrijednosti za nabavku polovnu opremu	-	-	68	-	-	68
Prodaja	-	(12)	(355)	-	-	(367)
Otpis	-	-	(16)	-	-	(16)
Stanje na 31.12.2016.	-	1.192	27.896	-	-	29.088
Neto vrijednost						
Stanje na dan 31.12.2016.	5.674	20.424	18.430	3.215	8.110	55.853
Stanje na dan 31.12.2015.	5.674	15.378	18.534	6.560	2.187	48.333

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka nema građevinske objekte založene kao kolaterale za obezbjeđenje kredita ili ostalih finansijskih obaveza. Banka posjeduje listove nepokretnosti za građevinske objekte.

Uprava Banke smatra da na dan 31. decembra 2016. godine nekretnine i oprema i nematerijalna ulaganja Banke nisu obezvrđena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

18. NEMATERIJALNA SREDSTVA

Nematerijalna ulaganja i promjene na nematerijalnim ulaganjima u toku 2016. i 2015. godine prikazana su kako slijedi:

	Nematerijalna sredstva <i>KM hiljada</i>	Licence, softveri <i>KM hiljada</i>	Avansi i nematerijalna ulaganja u pripremi <i>KM hiljada</i>	Ukupno <i>KM hiljada</i>
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje na dan 1.1.2015. godine	1.749	7.788	1.483	11.020
Nova ulaganja	-	-	1.017	1.017
Transfer	14	376	(390)	-
Rashodovanje	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2015.godine	1.763	8.164	2.110	12.037
Stanje na dan 1.1.2016.godine	1.763	8.164	2.110	12.037
Nova ulaganja	-	-	702	702
Transfer	-	196	(196)	-
Usklajivanje upotrebne vrednosti nematerijalnog sredstva (licenca)	-	93	-	93
Prodaja	-	-	-	-
Rashodovanje	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2016.godine	1.763	8.453	2.616	12.832
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI				
Stanje na dan 1.1.2015.godine	1.589	5.728	-	7.317
Usdaglašavanje	-	-	-	-
Amortizacija	53	774	-	827
Rashodovanje	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2015.godine	1.642	6.502	-	8.144
Stanje na dan 1.1.2016.godine	1.642	6.502	-	8.144
Amortizacija	51	780	-	831
Usklajivanje upotrebne vrednosti nematerijalnog sredstva (licenca)	-	22	-	23
Rashodovanje	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2016.godine	1.693	7.304	-	8.997
Neto vrijednost				
Stanje na dan 31.12.2016.godine	70	1.149	2.616	3.835
Stanje na dan 31.12.2015.godine	121	1.662	2.110	3.893

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

19. OBAVEZE PO OSNOVU DEPOZITA I KREDITA

Obaveze po depozitima i kreditima na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine čine:

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Obaveze po osnovu depozita	1.330.796	1.255.234
Obaveze po osnovu dugoročnih kredita	158.033	165.281
Ostalo	7	12
Ukupno	1.488.836	1.420.527

a) Obaveze za depozite

Depoziti po korisnicima

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Kamatonosni depoziti		
Banke i bankarske institucije	13	168
Javna i državna preduzeća	80.857	90.553
Privreda	99.547	115.111
Vanprivreda	94.928	66.913
Vlada i vladine institucije	137.151	138.449
Strana lica	50.565	52.309
Domaća fizička lica	690.033	638.251
Ukupno kamatonosni depoziti	1.153.094	1.101.754
Nekamatonosni depoziti		
Banke i bankarske institucije	433	976
Javna i državna preduzeća	6.318	716
Privreda	28.702	21.690
Vanprivreda	2.771	1.148
Vlada i vladine institucije	18.920	18.003
Strana lica	7.827	10.986
Domaća fizička lica	112.731	99.830
Ostalo	-	131
Ukupno nekamatonosni depoziti	177.702	153.480
Ukupno obaveze po osnovu depozitana dan 31.decembar	1.330.796	1.255.234

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

19. OBAVEZE PO OSNOVU DEPOZITA I KREDITA (nastavak)

a) Obaveze za depozite

Depoziti po ročnosti

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Tekući računi i depoziti po viđenju		
Vlada i vladine institucije	114.080	113.131
Privreda i javna i državna preduzeća	141.181	130.862
Banke i bankarske institucije	143	851
Stanovništvo	174.548	155.901
Ostali tekući računi i depoziti po viđenju	<u>31.147</u>	<u>25.233</u>
Ukupno depoziti po viđenju	461.099	425.978
Kratkoročni depoziti		
Vlada i vladine institucije	23.240	35.576
Privreda i javna i državna preduzeća	33.553	11.152
Banke i bankarske institucije	-	-
Stanovništvo	27.762	30.688
Ostali	<u>33.771</u>	<u>4.956</u>
Ukupno kratkoročni depoziti	118.326	82.372
Dugoročni depoziti		
Vlada i vladine institucije	18.751	7.745
Privreda i javna i državna preduzeća	70.023	132.601
Banke i bankarske institucije	303	293
Stanovništvo	629.147	567.759
Ostali	<u>33.147</u>	<u>38.486</u>
Ukupno dugoročni depoziti	751.371	746.884
Stanje na dan 31. Decembra	<u>1.330.796</u>	<u>1.255.234</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

19. OBAVEZE PO OSNOVU DEPOZITA I KREDITA (nastavak)

b) Obaveze za kredite

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Obaveze po dugoročnim kreditima		
Investicione razvojne banke Republike Srpske-Fond za razvoj i zapošljavanje	106	350
Investicione razvojne banke Republike Srpske-Fond stanovanja Republike Srpske	55.333	55.127
Investicione razvojne banke Republike Srpske-Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske	50.053	57.798
Investicione razvojne banke Republike Srpske-Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske	41.691	37.521
Ministarstvo finansija Republike Srpske (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, Jedinica za koordinaciju poljoprivrednih projekata po Projektu razvoja stočarstva i ruralnog finansiranja IFAD)	-	669
Ministarstvo finansija Republike Srpske po Projektu razvoja male komercijalne poljoprivrede	117	206
Federalno ministarstvo finansija po Projektu razvoja male komercijalne poljoprivrede	296	681
Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo	-	-
Federalno Ministarstvo Finansija i Fondacija za održivi razvoj (ODRAZ) Svjetska banka IBRD	41	232
Investicione razvojne banke Republike Srpske -Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske -Svjetska banka - IBRD	10.396	12.697
Evropski fond za Jugoistočnu Evropu (EFSE)	-	-
Ukupno obaveze po uzetim dugoročnim kreditima	158.033	165.281

Na dan 31. decembra 2016. godine tekuća dospjeća za obaveze po dugoročnim kreditima iznose 24.490 hiljada KM (31. decembra 2015. godine iznosila su 25.501 hiljada KM).

Obaveze po dugoročnim kreditima povučenim od fondova kojim upravlja Investicione razvojna banka Republike Srpske (IRB RS), odnose se na pojedinačne ugovore sa rokovima dospjeća od 3 do 20 godina i godišnjom kamatnom stopom od 0,50% do 4,00%. Sredstva su primljena u cilju kreditiranja: poljoprivrede, preduzetnika i preduzeća, za jedinice lokalne samouprave, kao i za stambene kredite stanovništva.

Obaveze prema Svjetskoj banci (IBRD) u iznosu od 10.396 hiljada KM, iskazane su u skladu sa Ugovorom o subsidijarnom finansiranju (Svjetska banka IBRD) zaključenim 20. decembra 2010. godine između Investicione razvojne Banke Republike Srpske kao Jedinice za implementaciju Projekta, koja upravlja Fondom za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske i Nove banke a.d. Banja Luka.

Ugovorom je definisano da će Investicione razvojna banka Republike Srpske proslijediti kreditna sredstva IBRD (Subsidijarno finansiranje) isključivo za finansiranje podzajmova ka korisnicima, i da će subsidijarno finansiranje prema Banci biti identično po iznosu, rokovima dospjeća i grejs periodu kao i podzajmovi Banke odobreni korisnicima. U skladu sa ugovorom Banka utvrđuje kamatnu stopu za krajnje korisnike u zavisnosti od procjene rizika krajnjeg korisnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja, pri čemu kamatna stopa za krajnje korisnike mora biti vezana za šestomjesečni EuroLibor uvećan za maržu koju utvrđuje Banka. Povučeni i neotplaćeni iznos Subsidijarnog finansiranja imaće kamatnu stopu jednaku prosječnoj vrijednosti EuroLibor za prethodni šestomjesečni period, kako ga obračunava Svjetska banka svakog 15. juna i 15. decembra plus maržu od 2%. Investicione razvojna banka Republike Srpske će obračunavati i naplaćivati naknadu od Banke u iznosu od 0,25% jednokratno po svakom podzajmu koji će Banka odobriti krajnjem korisniku.

Banka će otplaćivati iznos dospjele glavnice subsidijarnog finansiranja u skladu sa otplatnim planom utvrđenim u relevantnim Aneksima ugovora o subsidijarnom finansiranju, i to kvartalno: 1. marta, 1. juna, 1. septembra i 1. decembra svake godine na račun koji odredi Investicione razvojna banka Republike Srpske.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

20. OBAVEZE ZA KAMATU I NAKNADU

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Obaveze za kamatu i naknadu u domaćoj valuti	129	97
Ukupno obaveze za kamatu i naknadu	129	97

21. OSTALE OBAVEZE I PVR

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Rezervisanja za vanbilansne stavke i ostala rezervisanja	3.583	3.506
Subordinirane obaveze	37.825	37.954
Ostale obaveze	28.861	30.928
Ukupno	70.269	72.388

a) Rezervisanja

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Rezervisanja za vanbilansne stavke	2.687	2.834
Rezervisanja za otpremnine	314	320
Rezervisanja za sudske sporove	305	75
Rezervisanja za ostale potencijalne obaveze (Napomena 5)	277	277
Ukupno rezervisanja	3.583	3.506

Promjene na rezervisanjima za vanbilansne stavke i za ostala rezervisanja

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Rezervisanja za vanbilansne stavke		
Stanje na početku godine	2.834	2.795
Rezervisanja u tekućoj godini (Napomena 5)	1.884	2.223
Ukidanje rezervisanja (Napomena 5)	(2.031)	(2.184)
Stanje na dan 31. decembra	2.687	2.834

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Rezervisanja za otpremnine		
Stanje na početku godine	321	297
Rezervisanja u tekućoj godini (Napomena 5a)	(7)	24
Stanje na dan 31. decembra	314	321

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

21. OSTALE OBAVEZE I PVR (nastavak)

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Rezervisanja za sudske sporove		
Stanje na početku godine	75	125
Rezervisanja u tekućoj godini (Napomena 5a)	256	53
Ukidanje rezervisanja (Napomena 5a)	<u>(26)</u>	<u>(103)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	305	75

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Rezervisanja za ostale potencijalne obaveze		
Stanje na početku godine	277	203
Rezervisanja u tekućoj godini (Napomena 5a)	-	81
Ukidanje rezervisanja /isplata (Napomena 5a)	<u>-</u>	<u>(7)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	277	277

b) Subordinirane obaveze

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Obaveze po osnovu subordiniranog duga	37.825	37.954
Ukupno subordinirane obaveze na dan 31. decembra	37.825	37.954

Obaveze po osnovu subordiniranog duga u ukupnom iznosu od 37.600 hiljada KM, datiraju iz 2014. godine (šesta emisija obveznica).

Pregled emisija obveznica subordiniranog duga sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine je prikazan u sledećoj tabeli:

Emisije Obveznica subordiniranog duga	Datum Resenja Komisije Hov RS	Nominalna vrednost emisije KM	Broj emitovanih obveznica	Kamatna stopa	Grejs period	Rok dospeca
Prva emisija	04.08.2011.	10.000.000	100.000	8,00%	3 godine	7 godina
Druga emisija	31.12.2012.	8.000.000	80.000	8,00%	5 godine	7 godina
Treća emisija	30.04.2013.	10.000.000	100.000	8,00%	5 godina	7 godina
Cetvrta emisija	29.04.2014.	6.000.000	60.000	8,00%	5 godina	7 godina
Peta emisija	16.10.2014.	3.600.000	36.000	8,00%	5 godina	7 godina
Povrat po osnovu pet emisija	28.11.2014.	37.600.000	376.000			

Stanje obveznica

po osnovu subordiniranog duga nakon povrata	Datum Resenja Komisije za Hov RS	Nominalna vrednost emisije KM	Broj emitovanih obveznica	Kamatna stopa	Grace period	Rok dospeća
Šesta emisija	28.11.2014.	37.600.000	376.000	8,00%	5 godina	10 godina

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**21. OSTALE OBAVEZE I PVR (nastavak)****b) Subordinirane obaveze (nastavak)**

Nadzorni odbor Banke je dana 06. novembra 2014. godine, doneo Odluku o emitovanju šeste emisije obveznika, koja predstavlja objedinjavanje I, II, III, IV i V emisije obveznika, a upisom šeste emisije obveznika u Centralni registar HOV izvršeno je brisanje obveznika emitovanih kroz prvi pet emisija.

Šestom emisijom obveznika emitovano je 376.000 obveznika nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici, ukupne nominalne vrijednosti 37.600.000 KM uz kamatnu stopu 8%, sa rokom dospjeća od 10 godina i grace periodom od 5 godina.

Banka na dan 31. decembra 2016. godine, takođe ima subordinirani dug u iznosu od 225 hiljada KM (2015: 354 hiljada KM) i odnosi se na obaveze za kredit povučen od USAID-a. Banka je u toku 2003. godine kupila kreditni portfolio od USAID-a za iznos od 4.825 hiljada KM. Iznos od 2.895 hiljada KM plaćen je u avgustu 2003. godine, dok je za preostali iznos od 1.930 hiljada KM zaključen Ugovor o subordiniranom kreditu. Saglasno Ugovoru o subordiniranom kreditu, Banka je u obavezi da subordinirane obaveze plati u jednakim kvartalnim ratama počev od 1. decembra 2003. godine do 1. septembra 2018. godine, uz fiksnu kamatnu stopu EuroLibor na godišnjem nivou.

b) Ostale obaveze

	<u>31.12.2016.</u> <u>KM hiljada</u>	<u>31.12.2015.</u> <u>KM hiljada</u>
Obaveze prema dobavljačima	83	125
Obaveze po osnovu uplate osnivačkog uloga drugih preduzeća	701	2.622
Obaveze za primljene avanse	378	2.128
Ostale obaveze - unaprijed naplaćeni anuiteti po kreditima	3.248	3.703
Razgraničeni prihodi - unaprijed naplaćena naknada	6.417	7.194
Razgraničene obaveze po osnovu kamata u domaćoj valutи	4.227	4.784
Razgraničene obaveze po osnovu kamata u stranoj valutи	6.124	5.408
Razgraničene obaveze za ostale obračunate troškove	710	375
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	544	2.171
Obaveze po osnovu platnih kartica realizovanih u drugim bankama	1.350	144
Obaveze za druge poreze, doprinose i naknade	89	105
Obaveze za porez na dodatu vrednost	33	58
Odložene poreske obaveze (Napomena 8)	196	177
Obaveze po osnovu poštanskih uputnica	61	158
Obaveze po komisionim poslovima	47	34
Obaveze po primljenim sredstvima -neraspoređeni priliv	3.639	690
Obaveze za dividende	142	253
Ostale obaveze	872	799
 Ukupno	 28.861	 30.928

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

22. KAPITAL

Struktura kapitala Banke

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako slijedi:

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Akcijski kapital-obične akcije	115.098	104.205
Emisiona premija	8.070	8.070
Neraspoređena dobit iz ranijeg perioda	1	1
Neraspoređena dobit tekuće godine	13.072	12.070
Rezerve iz dobiti	7.419	6.816
Posebne rezerve za procijenjene kreditne gubitke	4.274	4.274
Revalorizacione rezerve	370	-
 Ukupno	 148.304	 135.436

Akcijski kapital

Ukupan akcionarski kapital Banke na dan 31. decembra 2016. godine sastoji se od 115.097.582 obične akcije pojedinačne nominalne vrijednosti 1 KM (31. decembar 2015. godine: 104.204.6565 obične akcije pojedinačne nominalne vrijednosti 1 KM).

Skupština Banke je 31. marta 2016. godine donijela Odluku o XXVI emisiji hartija od vrijednosti (XX emisija akcija) iz neraspoređene dobiti za 2015. godinu. Iznos emisije je 10.892.926 KM, podjeljen u 10.892.926 običnih akcija klase A, čija je nominalna vrijednost 1 KM. Ukupan iznos registrovanog kapitala nakon okončanja XXVI emisije hartija od vrijednosti iznosi 115.097.582 KM. Agencija za bankarstvo Republike Srpske je dana 22. marta 2016. godine, donijela Rješenje kojim se daje saglasnost Novoj banci a.d Banja Luka da izvrši XXVI emisiju hartija od vrijednosti (XX emisiju akcija) po osnovu pretvaranja neraspoređene dobiti za 2015. godinu u kapital u ukupnom iznosu od 10.892.926 KM. Na osnovu Rješenja Okružnog Privrednog suda Banja Luka Republika Srpska od 08. Jula 2016. godine, ukupan iznos osnovnog kapitala Banke nakon emisije akcija iznosi 115.097.582 KM, podjeljen je na 115.097.582 akcije klase A, a nominalna vrijednost jedne akcije je 1 KM.

Najveći akcionari Banke na dan 31. decembra 2016. godine su:

Naziv / Prezime i ime	Obične Akcije	% učešća običnih akcija
Radović Milan	9.176	7,97%
Interpromet DOO Novi Grad	7.201	6,26%
Radanović Slobodan	6.009	5,22%
Invest Nova ADBijeljina	5.281	4,59%
Financ D.O.O. Banja Luka	3.777	3,28%
Integral Inženjering AD	3.671	3,19%
Avlijaš Goran	3.168	2,75%
Euro Line DOO Banja Luka	2.929	2,54%
Gajić Zoran	2.786	2,42%
Balta Tarik	2.759	2,40%
New Concept DOO Banja Luka	2.487	2,16%
Avlijaš Boris	2.302	2,00%
Avlijaš Sonja	2.302	2,00%
Elek Nedeljko	2.240	1,95%
ZU Crvena apoteka Mrkonjić Grad	2.169	1,88%
Ostali	56.841	49,39%
 Ukupno	 115.098	 100,00%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

22. KAPITAL (nastavak)

Struktura kapitala Banke (nastavak)

Na dan 31. decembra 2016. godine promjenjeno je učešće i struktura akcionara u kapitalu Banke, obzirom da je Adriatic Fund B.V, u 2016. i 2015. godini prodao svoje učešća u kapitalu Nove banke a.d. Banja Luka.

Sve gore navedene promjene akcionara Banke evidentirane su u jedinstvenoj evidenciji akcionara kod Centralnog registra hartija od vrijednosti Republike Srpske.

Banka na dan 31. decembra 2016. godine ima novčani iznos kapitala u iznosu od 115.097.926 hiljada KM. Članom 22. Zakona o bankama Republike Srpske propisan je minimalan iznos novčanog kapitala od 15.000 hiljada KM, a članom 90. stav 3. Zakona o bankama Republike Srpske i članom 11. i 17. Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti, propisan je minimalni koeficijent adekvatnosti kapitala od 12% i način obračuna istog. Na dan 31. Decembra 2016. godine, koeficijent adekvatnosti kapitala Banke iznosio je 13,9% (31. decembra 2015. godine: 12,3%) bez uključene neto dobiti tekuće godine. Koeficijent adekvatnosti kapitala sa uključenomneto dobiti tekuće godine iznosi 14,8%.

Emisiona premija

Emisiona premija u iznosu od 8.070 hiljada KM na dan 31. decembra 2016 i 2015. godine se odnosi na pozitivnu razliku između uplaćene vrijednosti akcija i njihove nominalne vrijednosti po osnovu emisija akcija.

Rezerve kapitala

Rezerve iz dobiti formirane su u skladu sa zakonom i propisima Republike Srpske i Statutom Banke i na dan 31. decembra 2016. godine 7.419 hiljada KM.

Posebne rezerve za procijenjene gubitke iz dobiti

Posebne rezerve za procijenjene gubitke iz dobiti formirane su u skladu sa Odlukom i Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka donesenim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Rezerve za kreditne gubitke predstavljaju rezerve, koje je Banka prilikom procjene kvaliteta aktive, odnosno klasifikacije stavke aktive, dužna da formira najmanje u skladu sa kriterijumima iz pomenute Odluke uzimajući u obzir već formirane ispravke vrijednosti bilanske aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama. Izmjenom Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, banke nisu u obavezi da počev od 31. decembra 2013. godine vrše pokriće nedostajućih rezervi po regulatornom zahtjevu. U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti, nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu predstavljaju odbitnu stavku od kapitala banke

Na dan 31. decembra 2016. godine rezerve za kreditne gubitke iznose 4.274 hiljade KM (31. decembra 2014. : 4.274 hiljade KM) a iste se odnose na posebne rezerve za kreditne gubitke koje su formirane 1. januara 2010. godine u skladu sa izmjenjenim računovodstvenim propisima Republike Srpske i propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Neraspoređena dobit

Neraspoređena dobit na dan 31. decembra 2016. godine iznosi 13.073 hiljade KM, a obuhvata neraspoređenu dobit iz prethodnog perioda u iznosu od 1 hiljadu KM i ostvarenu neto dobit tekućeg perioda u iznosu od 13.072 hiljade KM.

Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve na dan 31. decembra 2016. godine iznose 370 hiljada KM i formirane su kao rezultat svođenja na tržišnu vrijednost ulaganja u hartije od vrijednosti raspoloživih za prodaju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**23. VANBILANSNE EVIDENCIJE**

U cilju zadovoljenja finansijskih potreba komitenata, Banka odobrava različite vidove garancija i ostalih preuzetih i potencijalnih obaveza. Iako se pomenute obaveze ne priznaju u bilansu stanja, one sadrže kreditni rizik i stoga čine sastavni dio sveukupnog rizika Banke.

Ukupno stanje potencijalnih obaveza je prikazano u slijedećoj tabeli:

	31.12.2016. KM hiljada	31.12.2015. KM hiljada
Aktivne vanbilansne pozicije		
Plative garancije	60.129	69.585
Činidbene garancije	165.502	156.240
Nepokriveni nostro akreditivi	410	753
Neopozive kreditne obaveze	<u>87.138</u>	<u>95.885</u>
	<u>313.179</u>	<u>322.463</u>

Garancije i ostale preuzete i potencijalne obaveze

Akreditivi i garancije obavezuju Banku da izvrši plaćanje u korist korisnika ukoliko se za to ispune potrebni uslovi.

Garancije i „stand-by“ akreditivi nose isti tip rizika za Banku kao i krediti.

Preuzete neopozive obaveze

Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorištene odobrene kredite i revolving kredite (kreditne kartice i pozajmice). Preuzete neopozive obaveze obično imaju fiksne datume kada ističu ili druge odredbe u vezi sa istekom. Pošto preuzete neopozive obaveze mogu isteći prije povlačenja kredita od strane komitenata, ukupno ugovoren iznos ne predstavlja neophodne buduće gotovinske odlive.

Ipak, potencijalni kreditni gubitak je manji od ukupnih neiskorištenih obaveza iz razloga što je većina obaveza potencijalna i ista zavisi od ispunjenja određenih uslova od strane klijenta. Banka prati ročnost preuzetih neopozivih obaveza po osnovu neiskorištenih odobrenih kredita jer dugoročne preuzete obaveze nose viši stepen kreditnog rizika od kratkoročno preuzetih obaveza.

24. SUDSKI SPOROVI

Sudski sporovi su zbog prirode bankarskog poslovanja česta pojava. Banka je ustanovila protokol za upravljanje sudskim sporovima. Na osnovu analize tužbenog zahtjeva i pravnog savjeta Banka vrši procjenu iznosa potencijalnog gubitka po osnovu sudskeih sporova. Banka rezerviše sredstva za sve negativne efekte koji mogu nastati po sudskeim sporovima odnosno mogu imati uticaj na finansijsku poziciju Banke. Na dan 31. decembra 2016. godine za sporove koji se vode protiv Banke, Uprava Banke procjenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda sudskeih sporova koji su u toku.

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je procjenila odgovarajuću ispravku vrijednosti na teret rezultata poslovanja u tekućoj i prethodnim godinama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**25. ODNOSI SA POVEZANIM STRANAMA**

Stanja na kraju godine i efekti transakcija sa članovima Uprave, Nadzornog odbora i ostalim ključnim osobljem i njima povezanim stranama su prikazani u slijedećoj tabeli.

	31.12.2016. <i>KM hiljada</i>	31.12.2015. <i>KM hiljada</i>
Kratkoročni krediti	188	80
Dugoročni krediti	1.763	2.786
Potraživanja po kreditnim karticama i pozajmicama po tekućim računima	80	63
Ostala aktiva	8	13
Depoziti	312	348
Obaveze za kamate i naknade	1	1
Ispravke vrijednosti	5	10
Ostale obaveze	30	14
Prihodi od kamata	173	155
Rashodi od kamata	6	9
Prihodi od naknada	13	17

Iznos kredita odobrenih fizičkim licima koja su povezana sa Bankom (članovi Uprave, rukovodstvo Banke, lica sa značajnim vlasničkim interesom u Banci, uključujući i zaposlene) ne prelazi 1% osnovnog kapitala Banke za pojedinačna fizička lica. Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka ima odobrene kredite pravnim licima kod kojih ima učešće u kapitalu (Nova Leasing) u ukupnom iznosu od 67 hiljada KM, kao i kredite odobren akcionarima koji posjeduje preko 5% osnovnog kapitala Banke u iznosu od 21.006 hiljada KM.

Plasiranje sredstava povezanim licima vrši se po standardnim tržišnim uslovima i u skladu sa poslovnom politikom Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM****26.1. Uvod**

Osnovni preduslov za uspješno bankarsko poslovanje je upravljanje rizikom., a koje obuhvata: proces neprekidnog identifikovanja, mjerena i praćenja, definisanja i uspostavljanja ograničenja rizika i primjenu drugih vrsta kontrola i nadzora . Procesi upravljanja rizikom su presudni za kontinuirano profitabilno poslovanje Banke i svaki pojedinac u Banci je, u svom domenu, odgovoran za izloženost riziku i upravljanje istim. Banka je u osnovi izložena kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku. Osim toga, Banka posebno prati operativne rizike, rizik izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, rizik ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, kao i uticaj rizika koji se odnose na zemlju porijekla lica kome je Banka izložena. Ovakav sistem upravljanja rizicima omogućava blagovremeno i potpuno obavještavanje organa upravljanja Banke o svim rizicima koji se pojavljuju ili se mogu pojaviti, te omogućava adekvatno i pravovremeno reagovanje u slučaju istih.

Nezavisni proces upravljanja rizikom ne uključuje poslovne rizike koji obuhvataju promjene u okruženju, tehnologiji i industriji. Banka prati ove rizike kroz proces strateškog planiranja.

U Banci osnovne uloge u upravljanju rizicima imaju sljedeći organi/tijela:

Nadzorni odbor i Uprava Banke

Nadzorni odbor i Uprava Banke su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima kao i za definisanje strategije i principa upravljanja rizicima. Svoje odluke donose na osnovu prijedloga Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i drugih relevantnih organa Banke. Odlukom Nadzornog odbora Banke o prihvatljivom nivou rizika za Banku ili „Apetit za rizike“ definisani su osnovni parametri (limiti) za različite vrste rizika.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO odbor)

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom(ALCO odbor) ima sveobuhvatnu odgovornost za razvoj strategije upravljanja rizicima i implementacije principa, okvira, politika i limita. Odbor je odgovoran za fundamentalne nalaze po pitanju rizika kao i za upravljanje i praćenje relevantnih odluka vezanih za sve vrste rizika. Prateći trendove pojedinih vrsta rizika Odbor za upravljanje aktivom i pasivom daje prijedloge i mjere za poboljšanje istih.

Odbor za reviziju

Odbor za reviziju ima odgovornost za praćenje sveobuhvatnog procesa upravljanja rizicima u Banci.

Samostalno odjeljenje za internu reviziju

Proces upravljanja rizikom u Banci se kontroliše od strane Samostalnog odjeljenja za internu reviziju, koja ispituje adekvatnost procedura i usaglašenost Banke sa usvojenim politikama i procedurama, način upravljanja rizicima i efikasnost uspostavljenog sistema interne revizije. Samostalno odjeljenje za internu reviziju diskutuje rezultate svog rada sa Upravom Banke i izvještava Odbor za reviziju i Nadzorni odbor Banke o svojim nalazima i preporukama, kao i u skladu sa svojim programom rada, vrši provjeru funkcionisanja uspostavljenih internih revizija u okviru samih organizacionih dijelova Banke.

Upravljanje rizicima

U Banci je organizovan Sektor za upravljanje rizicima, u okviru koga su formirana sljedeća Odjeljenja:

- za upravljanje kreditnim rizikom,
- za upravljanje operativnim rizicima i
- za upravljanje tržišnim rizikom.
- za kontrolu rizika

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.1. Uvod (nastavak)****Upravljanje rizicim (nastavak)**

Procedurama koje se odnose na funkcionisanje svih odjeljenja u okviru Sektora za upravljanje rizicima, definisana su pravila i odgovornosti za praćenje usaglašenosti sa principima, politikama i limitima definisanim u Banci. U iste je uključeno praćenje rizika prema postavljenim limitima, kao i kompletno obuhvatanje rizika u sistemu mjerena i izvještavanja.

U implementaciji kreditne politike, Banka se pridržava određenih principa ustanovljenih Poslovnom i kreditnom politikom Banke, i na taj način se štiti od prekomjerne izloženosti kreditnom riziku. Odjeljenje za upravljanje kreditnim rizikom se bavi upravljanjem kreditnim rizikom kako na nivou pojedinačne transakcije kroz proces odobravanja, dok se odjeljenje za kontrolu rizika, pored ostalih aktivnosti, bavi upravljanjem kreditnim rizicima na nivou portfelja.

U okviru Sektora za upravljanje rizicima, organizovano je Odeljenje za upravljanje tržišnim rizikom koje ima za cilj upravljanje rizikom likvidnosti, deviznim rizikom, kao i kamatnim rizikom. Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da u roku izvršava obaveze, zavisi prije svega od bilansne strukture Banke, odnosno usklađenosti priliva i odliva sredstava. Minimalni standardi za kreiranje i sprovođenje politike likvidnosti su uspostavljeni u okviru limita, definisanih Odlukom Nadzornog odbora o prihvatljivom nivou rizika i Planom poslovanja Banke, tako da obezbjeđuju sposobnost Banke da potpuno i bez odlaganja izvršava sve obaveze na dan dospjeća.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti, Banka sprovodi aktivnosti koje obezbjeđuju usklađenost strukture aktive i pasive bilansa i vanbilansa Banke, odnosno njenih novčanih tokova (priliva i odliva) i kontinuirano prati i planira buduće novčane tokove uzimajući u obzir promjene u operativnim, ekonomskim i ostalim uslovima poslovog okruženja Banke. Za upravljanje rizikom likvidnosti Banka sprovodi i stres testove koji imaju za cilj da se identifikuju potencijalni likvidnosni gapovi koji mogu nastati u određenim vremenskim periodima i pod određenim uslovima i to: po osnovu odliva depozita, nemogućnosti transformacije dijelova aktive u likvidna sredstva, povećanog odliva gotovine i slično, te u skladu s tim i identificuje potencijalne dodatne izvore finansiranja koji će omogućiti pokriće nastalog gapa.

Upravljanje rizicima i sistemi izvještavanja

Rizici Banke se mjere korišćenjem metoda koji odražava i očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procjenu krajnjih gubitaka zasnovanu na statističkim modelima. Modeli koriste vjerovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posljedica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala vjerovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovana na politici, procedurama, definisanim i uspostavljenim limitima. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali rizici. Ove informacije se prezentuju Upravi i Nadzornom odboru Banke. Izvještaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, prognozu plasmana, odstupanja od postavljenih limita, mjerjenje tržišnog rizika, pokazatelje likvidnosti i drugo.

Koncentracije kreditnog rizika mogu da nastanu kada je određeni broj strana uključen u slične poslovne aktivnosti, ili posluju u istom regionu, ili kada imaju slične ekonomske karakteristike tako da se očekuje, da njihova mogućnost, da ispune svoje obaveze, bude pod uticajem sličnih promjena ekonomske ili druge prirode. Koncentracija ukazuje na relativnu osjetljivost poslovanja Banke na promjene koje pogadaju određenu industriju ili geografsko područje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.1. Uvod (nastavak)

Upravljanje rizicima i sistemi izvještavanja (nastavak)

Kako bi izbjegla prekomjernu koncentraciju rizika, politike i procedure Banke sadrže specifične smjernice za razvoj i očuvanje diversifikovanog portfolia. Shodno tome, Banka kontroliše i upravlja identifikovanim koncentracijama kreditnog rizika.

26.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da jedna ugovorna strana ne ispunji svoju obavezu i tako izazove finansijski gubitak drugoj strani. Izloženost kreditnom riziku, koji se ispoljava kao nemogućnost naplate kredita i drugih potraživanja sa pripadajućom kamatom u ugovorenim rokovima, Banka kontinuirano prati kroz analizu finansijskog stanja i poslovanja korisnika kredita, kao i stepen naplativosti kredita (dnevno, mjesечно i kvartalno praćenje), kontrolu namjenske upotrebe sredstava i procjenu stepena rizičnosti kreditnog portfolia.

U sproveđenju kreditne politike, Banka se pridržava određenih principa ustanovljenih poslovnom i kreditnom politikom Banke, i na taj način se štiti od prekomjerne izloženosti kreditnom riziku. U Sektoru za upravljanje rizicima, Banka ima Odjeljenje za upravljanje kreditnim rizikom koje se bavi upravljanjem rizikom na nivou pojedinačne transakcije kroz odobravanje, dok odjeljenje za kontrolu rizika upravlja kreditnim rizikom na nivou cijelog kreditnog portfelja banke.

Pomenuta odjeljenja se kontinuirano razvijaju i osnovne aktivnosti istih su uspostavljanje, praćenje i kontrola primjene utvrđene politike, pravila, smjernica u svim segmentima kreditnog poslovanja, identifikacija rizika u procesu odobravanja plasmana kroz kontrolu odstupanja od utvrđenih standarda u procesu odobravanja plasmana, realnu ocjenu kvaliteta klijenta, adekvatnu procjenu vrijednosti kolateralna, odnosno instrumenata zaštite od neplaćanja, ograničenje rizika u smislu uspostavljanja limita i prihvatljivog nivoa rizika po segmentima, preuzimanje adekvatnih mjera radi zaštite kreditnog portfolia od negativnih kretanja i usklajivanje uslova kreditiranja sa nivoom preuzetog rizika. Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da procjeni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preuzme korektivne mjere.

Cilj Banke je da kroz kreditnu politiku i program upravlja kreditnim rizikom, koristeći modele za ocjenu rizika, u najvećoj mogućoj mjeri odobrava plasmane koji nose nizak rizik.

Rizici srodnii kreditnom riziku

Banka izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, i po osnovu kojih ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići istim kontrolnim procesima i procedurama koji se koriste za kreditni rizik.

Rizik koncentracije plasmana

Rizik koncentracije je rizik gubitka koji proizlazi iz velike izloženosti Banke prema određenoj grupi dužnika. Koncentracija kreditnog rizika nastaje kada značajan broj komitenata pripada sličnoj industriji, ili istom geografskom području, ili imaju slične ekonomske karakteristike što može biti od uticaja na izmirivanje njihovih ugovornih obaveza u slučaju promjena u ekonomskim, političkim ili nekim drugim okolnostima koje ih jednako pogađaju. Da bi se ostvario i održao sigurniji kreditni portfolij i da bi se minimizirao rizik koncentracije, utvrđuju se mjere bezbjednosti definisanjem maksimalnih nivoa izloženosti i kreditnih limita kao i redovnim praćenjem poštovanja utvrđenih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.2. Kreditni rizik (nastavak)

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku ne uzimajući u obzir kolateral ili druge instrumente zaštite od rizika

Sljedeća tabela pokazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku pozicija bilansa stanja. Maksimalna izloženost je prikazana u neto iznosu ne uzimajući u obzir efekte smanjenja rizika putem kolaterala ili drugih instrumenata zaštite od rizika.

	<u>31.12.2016. KM hiljada</u>	<u>31.12.2015. KM hiljada</u>
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	114.610	18.606
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti kod Centralne banke	207.507	117.851
Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja	5.610	6.075
Dati krediti i depoziti klijentima	1.075.812	1.189.769
Hartije od vrijednosti	124.171	90.578
Ostali plasmani i AVR - dospjeli plasmani	34.544	46.322
Ostali plasmani i AVR - ostalo	14.076	42.377
 Ukupno	1.576.330	1.511.578
Potencijalne obaveze	226.041	226.578
Neopozive obaveze	87.138	95.885
 Ukupno	313.179	322.463
 Ukupna izloženost riziku	1.889.509	1.834.041

U slučaju finansijskih instrumenata vrijednovanih po fer vrijednosti prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku ali ne i maksimalnu izloženost riziku koja može nastati u budućnosti kao rezultat promjena fer vrijednosti.

Detalji o maksimalnoj izloženosti kreditnom riziku svake od klasa finansijskih instrumenata biće objelodanjeno u samim napomenama vezanim za specifične finansijske instrumente.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.2. Kreditni rizik (nastavak)

b) Koncentracija rizika pri maksimalnoj izloženosti kreditnom riziku

Koncentracijom rizika se upravlja postavljanjem limita kreditne izloženosti u odnosu na pojedinačne komitente, geografska područja i industrije. Maksimalna kreditna izloženost prema pojedinačnom klijentu na dan 31. decembar 2016. godine iznosi 32.148 hiljada KM (31. decembar 2015. godine: 34.849 hiljada KM).

Finansijska sredstva Banke prije uzimanja u obzir sredstava obezbjeđenja i ostalih sredstava zaštite od kreditnog rizika mogu se analizirati kroz sljedeća geografska područja:

	Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja <i>Km hiljada</i>	Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti <i>KM hiljada</i>	Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja <i>KM hiljada</i>	Dati krediti i depoziti <i>KM hiljada</i>	Hartije od vrijednosti <i>KM hiljada</i>	Dospjeli plasmani za kredite <i>KM hiljada</i>	Ostali plasmani i AVR <i>KM hiljada</i>	Potencijalne i neopozive obaveze <i>KM hiljada</i>	Ukupno 2016. <i>KM hiljada</i>
Bosna i Hercegovina	12.899	207.507	5.610	1.075.812	124.171	34.544	14.076	313.179	1.787.798
Evropska Unija	101.674	-	-	-	-	-	-	-	101.674
Ostalo	37	-	-	-	-	-	-	-	37
Ukupno	114.610	207.507	5.610	1.075.812	124.171	34.544	14.076	313.179	1.889.509

	Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja <i>Km hiljada</i>	Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti <i>KM hiljada</i>	Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja <i>KM hiljada</i>	Dati krediti i depoziti <i>KM hiljada</i>	Hartije od vrijednosti <i>KM hiljada</i>	Dospjeli plasmani za kredite <i>KM hiljada</i>	Ostali plasmani i AVR <i>KM hiljada</i>	Potencijalne i neopozive obaveze <i>KM hiljada</i>	Ukupno 2015. <i>KM hiljada</i>
Bosna i Hercegovina	11.607	117.851	6.075	1.189.769	90.578	46.322	42.377	322.463	1.827.042
Evropska Unija	6.999	-	-	-	-	-	-	-	6.999
Ukupno	18.606	117.851	6.075	1.189.769	90.578	46.322	42.377	322.463	1.834.041

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.2. Kreditni rizik (nastavak)****b) Koncentracija rizika pri maksimalnoj izloženosti kreditnom riziku (nastavak)**

Analiza izloženosti Banke kreditnom riziku, po industrijskim sektorima, prije uzimanja u obzir sredstva obezbjeđenja i ostalih sredstava zaštite od kreditnog rizika, na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

	Bruto maksimalna izloženost 2016. KM hiljada	Bruto maksimalna izloženost 2015. KM hiljada
Stanovništvo	445.161	486.746
Prerađivačka industrija	197.380	255.150
Trgovina	264.581	282.236
Finansijske usluge	26.098	35.147
Poljoprivreda, šumarstvo, vodoprivreda	35.374	35.904
Građevinarstvo	109.274	106.409
Transport	45.700	54.269
Usluge, ugostiteljstvo i turizam	20.754	21.793
Trgovina nekretninama	23.163	15.770
Vlada i državni organi	280.765	291.645
Banke i finansijske institucije	312.775	128.150
Ostalo	<u>128.484</u>	<u>120.822</u>
Ukupno	<u>1.889.509</u>	<u>1.834.041</u>

Kolaterali i drugi instrumenti zaštite od rizika

Politikom kolaterala Banka definiše prihvatljive kolaterale za pojednačne vrste plasmana.

Osnovni tipovi kolaterala su sljedeći:

- Novčani depozit, hartije od vrijednosti, garancije osiguravajućih kuća i banaka, zalog na nepokretnu i pokretnu imovinu i jemstva.

Tržišna vrijednost kolaterala se kontinuirano prati te ukoliko ima potrebe traže se dodatna sredstva obezbjeđenja u fazi odobravanja kao i u toku korišćenja kredita. Banka u skladu sa internom metodologijom periodično u toku korišćenja kredita vrši analizu tržišne vrijednosti kolaterala i u skladu sa istom preispituje i usklađuje ispravku vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.2. Kreditni rizik (nastavak)****c) Kvalitet finansijskih instrumenata po klasama finansijske aktive**

Kvalitetom finansijskih sredstava Banka upravlja koristeći internu klasifikaciju plasmana zasnovanu na regulativi Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Sljedeća tabela prikazuje kvalitet plasmana po tipovima sredstava koji se nalaze u bilansu stanja, zasnovanim na sistemu kreditnog rejtinga Banke:

	Nedospjeli i neobezvrjeni			Dospjeli ali ne pojedinačno obezvrjeni KM hiljada	Pojedinačno obezvrjeni KM hiljada	Ukupno 31.12.2016. KM hiljada
	Visok Stepen KM hiljada	Standardni Stepen KM hiljada	Substandardni stepen KM hiljada			
Krediti i dospjeli plasmani	937.969	119.484	8.232	5.658	39.013	1.110.356

	Nedospjeli i neobezvrjeni			Dospjeli ali ne pojedinačno obezvrjeni KM hiljada	Pojedinačno obezvrjeni KM hiljada	Ukupno 31.12.2015. KM hiljada
	Visok Stepen KM hiljada	Standardni Stepen KM hiljada	Substandardni stepen KM hiljada			
Krediti i dospjeli plasmani	1.092.551	73.859	7.750	5.878	56.053	1.236.091

Dospjeli ali nepojedinačno obezvrjeni plasmani na dan 31. decembra 2016 i 31. decembra 2015. godine:

Pozicije bilansa stanja	Do 30 dana KM hiljada	31 do 60 dana KM hiljada	61 do 90 dana KM hiljada	Više od 90 dana KM hiljada	Ukupno 31.12.2016. KM hiljada
Plasmani stanovništvu	416	92	98	2.411	3.017
Korporativni plasmani	577	584	85	1.395	2.641
Ukupna finansijska sredstva	993	676	183	3.806	5.658

Stavke bilansa stanja	Do 30 dana KM hiljada	31 do 60 dana KM hiljada	61 do 90 dana KM hiljada	Više od 90 dana KM hiljada	Ukupno 31.12.2015. KM hiljada
Plasmani stanovništvu	519	117	100	2.459	3.195
Korporativni plasmani	765	600	129	1.189	2.683
Ukupna finansijska sredstva	1.284	717	229	3.648	5.878

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.2. Kreditni rizik (nastavak)

Procjena obezvrjeđenja

Kriterijumi koje Banka koristi da utvrdi da li postoje objektivni dokazi o obezvredjenju uključuju: kašnjenje pri servisiranju kamate i/ili glavnice, indikacije da se dužnik suočava sa značajnim finansijskim poteškoćama, uključujući vjerovatnoću da će doći do stečaja ili neke druge finansijske reorganizacije i kada dostupni podaci pokazuju da je došlo do mjerljivog smanjenja budućih tokova gotovine, kao što su promjene u okviru neizmirenih obaveza ili ekonomskih uslova koji su u korelaciji sa odstupanjima od ugovorenih uslova. Banka vrši procjenu obezvredjenja na dva nivoa, individualnom i grupnom.

Pojedinačno procjenjivanje ispravke vrijednosti

U skladu sa prihvaćenom internom metodologijom Banka prvo sprovodi pojedinačna procjenjivanja da uvidi da li postoje objektivni dokazi o obezvredjenju finansijskih sredstava koji su pojedinačno značajni kao i pojedinačna ili grupna procjenjivanja finansijskih sredstava koja nisu pojedinačno značajna. Pojedinačno procjenjivanje ispravke vrijednosti se zasniva na procjeni vremena plaćanja iznosa koji će biti naplaćeni iznosi iz kojih se očekuje plaćanje u cijelini ili djelimično. Plasmani za koja se pojedinačno utvrđuje ispravka vrijednosti i za koje je gubitak priznat nisu uključena u grupno procjenjivanje ispravke vrijednosti. Procjena obezvredjenja se vrši na svaki datum bilansa stanja osim u slučajevima kada nepredvidive okolnosti zahtjevaju mnogo veću pažnju i češću procjenu.

Individualna procjena se vrši za portfolio spornih plasmana i to za plasmane iznad određenog iznosa izloženosti koji je Banka definisala kao značajan iznos, a za portfolio spornih plasmana čija je pojedinačna izloženost ispod značajne, procjena se vrši uzimajući prosječne stope ispravke vrijednosti izračunate na bazi uzorka kroz individualne procjene za iznose izloženosti koji nisu značajni.

Grupno procjenjivanje ispravke vrijednosti

U svrhu grupne procjene ispravke vrijednosti, plasmani su grupisani na osnovu sistema klasifikacije koji Banka koristi, uzimajući u obzir karakteristike kreditnog rizika kao što su: tipovi kredita, vrste zaloge, postojanje potraživanja, dani kašnjenja i ostali bitni faktori. U svrhu grupne procjene ispravke vrijednosti za pravna lica, formira se matrica migracija koja analizira ukupan broj kredita koji su bili aktivni u prethodnom periodu, a koji su u tekućem periodu migrirali iz kategorija A i B u kategorije C,D i E ili su pak otplaćeni.

Procjena obezvredjenja kredita stanovništvu vrši se na osnovu matrica migracija koje se formiraju po grupama proizvoda uzimajući u obzir dane kašnjenja kao osnovni kriterijum. Matrica se za svaku grupu formira na način da se identifikuju partije koje su u tekućem periodu u odnosu na početni uporedni period, migrirale iz jednog intervala dana kašnjenja u drugi ili su pak otplaćene. Na osnovu tih migacija i broja otplaćenih partija, računaju se PD i LGD kao osnov za izračun stopa ispravki vrijednosti u okviru svakog intervala dana kašnjenja koje se primjenjuju na bilansnu izloženost klijenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.2. Kreditni rizik (nastavak)

Procjena obezvrjeđenja (nastavak)

Procjena obezvrjeđenja za vanbilansne izloženosti se vrši na nivou klijenta primjenom prosječne stope ispravke vrijednosti procjenjene za bilansna potraživanja. Ukoliko klijent ima samo jednu partiju bilansne izloženosti, za vanbilansnu izloženost se primjenjuje ista stopa, a ukoliko klijent ima više partija bilansne izloženosti, za vanbilansnu izloženost se primjenjuje prosječna stopa na bilansnu izloženost. Ukoliko klijent nema bilansnu izloženost, za vanbilansnu izloženost se primjenjuje minimalan procenat po pravilima Agencije za bankarstvo Republike Srpske za uredne plasmane. Na vanbilansne izloženosti, prilikom izračuna ispravke vrijednosti primjenjuju se faktori konverzije na način da se sve vanbilansne izloženost, osim plativih garancija, ponderišu sa faktorom rizika 0,5.

Rezerve za kreditne gubitke

Za plasmane privredi i stanovništву, Banka takođe obračunava rezerve za procjenjene kreditne gubitke u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske, odnosno, u skladu sa Odlukom i Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka.

U skladu sa Odlukom rezerve za kreditne gubitke predstavljaju rezerve, koje je Banka prilikom procjene kvaliteta aktive, odnosno klasifikacije stavke aktive, dužna da formira najmanje u skladu sa kriterijumima iz pomenute Odluke uzimajući u obzir već formirane ispravke vrijednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama. Izmjenom i dopunom Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, Banka nije u obavezi da počev od 31. decembra 2013. godine vrši pokriće nedostajućih rezervi po regulatornom zahtjevu. U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti, nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu predstavljaju odbitnu stavku od kapitala banke.

Restrukturirani krediti

Pod restrukturiranim kreditima Banka smatra kredite i druge plasmane kod kojih je izvršeno restrukturiranje i promjena inicijalno ugovorenih uslova uslijed nemogućnosti klijenta da izmiruje svoje obaveze u skladu sa ugovorom definisanim uslovima i rokovima zbog problema u posovanju i pogoršanja finansijskih pokazatelja. Na dan 31. decembra 2016. godine, bruto restrukturirani krediti i plasmani iznose ukupno 70.558 hiljada KM i isti su klasifikovani u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, te Odlukom o privremenim mjerama za reprogram kreditnih obaveza fizičkih i pravnih lica u bankama i Odlukom o privremenim mjerama za kreditne obaveze klijenata koji su ugroženi elementarnim nepogodama.(Na dan 31. decembra 2015. godine restrukturirani krediti iznose 61.094 hiljade KM).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće biti u mogućnosti da izmiri svoje dospjele obaveze. Da bi se smanjio ili ograničio ovaj rizik, Banka putem sistema upravljanja aktivom i pasivom razmatrajući njenu likvidnost, prateći buduće novčane tokove i likvidnost na dnevnoj osnovi vrši diversifikaciju svojih izvora finansiranja.

Banka održava portfolio koji se sastoji od visoko likvidnih hartija od vrijednosti i diversifikovanih sredstava koja mogu lako da se konvertuju u gotovinu u slučaju nepredviđenih i negativnih oscilacija. Banka takođe održava zahtjevani nivo obavezne rezerve novčanih sredstava u skladu sa zahtjevima Centralne banke Bosne i Hercegovine, kao i potrebna devizna sredstva kod ino-banaka za zadovoljavanje potreba klijenata. Osim toga Banka u skladu sa Politikom upravljanja rizikom likvidnosti obezbeđuje i dodatne izvore finansiranja koje može da koristi za potrebe održavanja likvidnosti.

U skladu sa zakonskim okvirima i internim limitima, politikama i procedurama Banka upravlja ročnom usklađenošću tako što izrađuje projekciju cashflow-a, prateći nivo i koncentraciju depozita koji dospijevaju u ročnim razredima do 3 mjeseca i godinu dana, uvezši u obzir vjerovatnoću odliva (stress testovi), priliva novih depozita, te projekcije plasmana u posmatranom periodu, kao i povrate po osnovu prethodno odobrenih kredita Banka ne očekuje da će sve potencijalne i preuzete neopozive obaveze biti povučene prije isteka roka dospjeća istih.

Tabela ispod prikazuje knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza na osnovu očekivanog odliva po finansijskim obavezama, projektovan od strane Banke, na dan 31. decembra 2016. godine:

Aktiva	Po viđenju KM hiljada	Do 3 mjeseca KM hiljada	Od 3 do 12 mjeseci KM hiljada	Od 1 do 5 godina KM hiljada	Preko 5 godina KM hiljada	Ukupno 2016. KM hiljada
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	160.686	-	1.008	-	-	161.694
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	207.507	-	-	-	-	207.507
Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	5.610	-	-	-	-	5.610
Dati krediti i depoziti	24.988	51.634	242.302	518.481	238.407	1.075.812
Hartije od vrijednosti	122.792	-	-	165	1.214	124.171
Ostali plasmani i AVR	38.705	935	17.121	-	-	56.761
Zalihe	1.362	1.255	862	12.716	40	16.235
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	55.853	55.853
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	3.835	3.835
Odložena poreska sredstva	-	-	-	60	-	60
Ukupno aktiva	561.650	53.824	261.293	531.422	299.349	1.707.538
Obaveze						
Obaveze po osnovu depozita i kredita	341.193	117.700	579.242	390.970	59.731	1.488.836
Obaveze za kamatu i naknadu	129	-	-	-	-	129
Ostale obaveze i PVR	8.654	599	17.690	20.072	23.254	70.269
Ukupno obaveze	349.976	118.299	596.932	411.042	82.985	1.559.234
Neto izloženost riziku likvidnosti na dan 31. decembra 2016. godine	211.674	(64.475)	(335.639)	120.380	216.364	148.304

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela ispod prikazuje knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza na osnovu očekivanog odliva po finansijskim obavezama, projektovan od strane Banke, na dan 31. decembra 2015. godine:

Aktiva	Po viđenju KM hiljada	Do 3 mjeseca KM hiljada	Od 3 do 12 mjeseci KM hiljada	Od 1 do 5 godina KM hiljada	Preko 5 godina KM hiljada	Ukupno 2015. KM hiljada
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	49.103	-	4.263	-	-	53.366
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	117.851	-	-	-	-	117.851
Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	5.026	-	1.049	-	-	6.075
Dati krediti i depoziti	29.833	71.933	235.331	569.686	282.986	1.189.769
Hartije od vrijednosti	89.164			200	1.214	90.578
Ostali plasmani i AVR	78.339	3.590	16.916	-	-	98.845
Zalihe	4.318	71	13.795	1.461	-	19.645
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	48.333	48.333
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	3.893	3.893
Odložena poreska sredstva	-	-	-	93	-	93
Ukupno aktiva	373.634	75.594	271.354	571.440	336.426	1.628.448
Obaveze						
Obaveze po osnovu depozita i kredita	321.001	133.745	585.541	315.550	64.690	1.420.527
Obaveze za kamatu i naknadu	97	-	-	-	-	97
Ostale obaveze i PVR	8.084	442	19.504	13.428	30.930	72.388
Ukupno obaveze	329.182	134.187	605.045	328.978	95.620	1.493.012
Neto izloženost riziku likvidnosti na dan 31. decembra 2015. Godine	44.452	(58.593)	(333.691)	242.462	240.806	135.436

Sljedeća tabela pokazuje potencijalne i preuzete neopozive obaveze Banke prema ugovorenim rokovima dospjeća na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine:

	Do 3 mjeseca KM hiljada	Od 3 do 12 mjeseci KM hiljada	Od 1 do 5 godina KM hiljada	Preko 5 godina KM hiljada	Ukupno 2016. KM hiljada
Potencijalne obaveze	31.485	98.599	94.081	1.876	226.041
Preuzete obaveze	9.002	44.012	33.874	249	87.138
Ukupno	40.487	142.612	127.955	2.125	313.179

	Do 3 mjeseca KM hiljada	Od 3 do 12 mjeseci KM hiljada	Od 1 do 5 godina KM hiljada	Preko 5 godina KM hiljada	Ukupno 2015. KM hiljada
Potencijalne obaveze	31.960	110.815	82.489	1.314	226.578
Preuzete obaveze	17.447	37.105	41.156	177	95.885
Ukupno	49.407	147.920	123.645	1.491	322.463

Banka ne očekuje da će sve potencijalne i preuzete neopozive obaveze biti povučene prije isteka roka dospjeća istih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.4 Tržišni rizik**

Tržišni rizik je rizik da će fer vrijednost ili očekivani budući gotovinski tokovi finansijskih instrumenata fluktuirati uslijed promjena tržišnih varijabli kao što su kamatne stope i devizni kursevi.

Upravljanje tržišnim rizicima u Banci je definisano politikama koje odobrava Nadzorni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima. U okviru Sektora za upravljanje rizicima, organizovano je Odjeljenje upravljanja tržišnim rizicima koje ima za cilj upravljanje tržišnim rizicima. Rad Odjeljenja za upravljanje tržišnim rizicima prije svega podrazumjeva praćenje tržišnih rizika prema utvrđenim limitima, kao i praćenje rizika koji proističu iz uvođenja novih proizvoda i složenih transakcija.

Rizik promjene kamatnih stopa

Rizik promjene kamatnih stopa javlja se uslijed mogućnosti da promjene u kamatnim stopama mogu uticati na buduće novčane tokove ili na fer vrijednost finansijskih instrumenata.

Poslovna politika Banke određuje principe po kojima se ugovara, obračunava i naplaćuje kamata na kredite i druge plasmane (aktivna kamata), kao i principe po kojima se vrši kalkulacija i plaćanje kamate na depozite, uloge i druga primljena sredstva (pasivna kamata).

Kamatna stopa je određena na bazi roka dospjeća, iznosa, namjene, izvora, valute i drugih parametara. Sve kamatne stope utvrđene su na godišnjem nivou, osim u slučaju kad je pored stopa upisan drugi vremenski period. Banka u skladu sa vrstom proizvoda, izvora finansiranja, roka i iznosa, ugovara fiksne ili promjenjljive pasivne i aktivne kamatne stope.

U cilju upravljanja kamatnim rizikom, Banka kroz stres testove vrši analizu senzibilne aktive i pasive, utvrđuje moguće kamatne gapove i definiše mjere za održavanje kamatnog rizika na nivou prihvatljivog za Banku.

Sljedeće tabele prikazuju izloženost Banke riziku promjene kamatne stope na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine. Sredstva i obaveze Banke su kategorizovane ranijim od datuma određivanja cijene (re-pricing date) ili datumu dospjeća:

Aktiva	Do 1 mjesec KM hiljada	Do 3 mjeseca KM hiljada	Od 3 do 12 mjeseci KM hiljada	Preko 1 godina KM hiljada	Nekama tonosno KM hiljada	Ukupno 2016. KM hiljada
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	101.711	-	-	-	59.983	161.694
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	59.595	-	-	-	147.912	207.507
Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	3.988	-	-	-	1.622	5.610
Dati krediti i depoziti	24.990	51.634	242.302	756.886	-	1.075.812
Hartije od vrednosti	118.677	-	-	-	5.494	124.171
Ostali plasmani i AVR	37.562	933	9.489	-	8.777	56.761
Zalihe	-	-	-	-	16.235	16.235
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	55.853	55.853
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	3.835	3.835
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	60	60
Ukupno aktiva	346.523	52.567	251.791	756.886	299.771	1.707.538
Obaveze						
Obaveze po osnovu depozita i kredita	330.731	98.297	462.908	419.198	177.702	1.488.836
Obaveze za kamatu i naknadu	129	-	-	-	-	129
Ostale obaveze i PVR	1.337	32	10.453	37.697	20.750	70.269
Ukupno obaveze	332.197	98.329	473.361	456.895	198.452	1.559.234
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31. decembra 2016. Godine	14.326	(45.762)	(221.570)	299.991	101.319	145.304

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.4. Tržišni rizik (nastavak)

Rizik promjene kamatnih stopa (nastavak)

Aktiva	Do 1 mjesec	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Preko 1 godina	Nekama tonosno	Ukupno 2015.
	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	12.663	-	-	-	40.703	53.366
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	117.851	-	-	-	-	117.851
Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	5.026	-	1.049	-	-	6.075
Dati krediti i depoziti	29.740	71.933	235.331	852.765	-	1.189.769
Hartije od vrednosti	84.814	-	-	-	5.764	90.578
Ostali plasmani i AVR	74.076	3.590	5.143	-	16.036	98.845
Zalihе	-	-	-	-	19.645	19.645
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	48.333	48.333
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	3.893	3.893
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	93	93
Ukupno aktiva	324.170	75.523	241.523	852.765	134.467	1.628.448
Obaveze						
Obaveze po osnovu depozita i kredita	330.968	112.862	473.825	349.392	153.480	1.420.527
Obaveze za kamatu i naknadu	97	-	-	-	-	97
Ostale obaveze i PVR	3.610	32	10.663	37.813	20.270	72.388
Ukupno obaveze	334.675	112.894	484.488	387.205	173.750	1.493.012
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31. decembra 2015. Godine	(10.505)	(37.371)	(242.965)	465.560	(39.283)	135.436

S obzirom da kamatonosna finansijska sredstva i finansijske obaveze nisu prevashodno bazirani na varijabilnim kamatnim stopama, Banka smatra da osjetljivost prihoda i rashoda na promjene u tržišnim kamatnim stopama nije značajna.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost bilansa uspjeha Banke na promjene kamatnih stopa uz održavanje ostalih varijabli konstantnim. Osjetljivost bilansa uspjeha predstavlja efekat pretpostavljenih promjena u kamatnim stopama na dobitak ili gubitak perioda koji su bazirani na varijabilnim stopama na dan 31. decembra 2016. godine i 31. decembra 2015. godine.

	Povećanje je (smanjenje) u procentnim poenima 2016.	Osjetljivost prihoda i rashoda 2016.	Povećanje (smanjenje) u procentnim poenima 2015.	Osjetljivost prihoda i rashoda 2015.
	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada
EUR	0,5%(0,5%)	(9)/9	1%/(1%)	776/(776)
USD	0,5%(0,5%)	4/(4)	1%/(1%)	(59)/59
KM	0,5%(0,5%)	2.187/(2.187)	1%/(1%)	1.054/(1.054)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.4. Tržišni rizik (nastavak)*****Valutni rizik***

Valutni rizik je rizik da će doći do promjene vrijednosti finansijskih instrumenata prilikom promjena deviznog kursa. U cilju upravljanja deviznim rizikom, Banka koristi savremeni informacioni server Thomson Reuters za dobijanje pravovremenih informacija o kretanjima na tržištu, informacija o kreditnim bonitetima zemalja sa kojima ima poslovnu saradnju, a na osnovu kojih donosi pravovremene odluke o upravljanju deviznim sredstvima u cilju minimiziranja, odnosno, disperzije rizika. Deviznom pozicijom se upravlja i na dnevnom nivou uz podršku nekoliko aplikativnih sistema, koji obezbjeđuju tzv. real time informacije o svim deviznim transakcijama obavljenim unutar Banke, a koje bi eventualno mogle uticati na rizik otvorenih pozicija i u skladu s tim preduzima mjere zaštite i održavanje istog do nivoa prihvatljivog za Banku.

Sljedeća tabela ukazuje na valute u kojima Banka ima izloženosti u USD i CHF na dan 31. decembra 2016. godine i 31. decembra 2015. godine. Analiza pokazuje eventualni efekat realno moguće promjene deviznog kursa između KM i navedenih stranih valuta, uz konstantnost ostalih varijabli bilansa uspjeha. Pozitivni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno povećanje bilansa uspjeha ili kapitala.

Banka na dan 31. decembra 2016. godine ima umjerenu izloženost u EUR-ima, međutim Banka nije izložena deviznom riziku jer je vrijednost te valute fiksna u odnosu na domaću valutu, imajući u vidu da Centralna banka Bosne i Hercegovine počev od 1997. godine održava monetarnu stabilnost u skladu sa „currencyboard aranžmanom“ (1 EUR =1,95583 KM).

	Promjene u deviznom kursu (%) 2016.	Efekat na bilans uspjeha 2016. <i>KM hiljada</i>	Promjene u deviznom kursu (%) 2015.	Efekat na bilans uspjeha 2015. <i>KM hiljada</i>
CHF	0,89%	2,94	4%	(26)
USD	3,28%	0,984	4%	(185)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.4. Tržišni rizik (nastavak)

Valutni rizik

Sljedeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembra 2016. godine. U tabeli su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrijednostima:

Aktiva	EUR KM hiljada	USD KM hiljada	CHF KM hiljada	Ostale valute KM hiljada	Ukupno u stranoj valuti KM hiljada	Ukupno u domaćoj valuti KM hiljada	Ukupno 2016. KM hiljada
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	104.214	15.518	8.934	4.040	132.706	28.988	161.694
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	-	-	-	-	-	207.507	207.507
Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	186	-	-	-	186	5.424	5.610
Dati krediti i depoziti	980.098	-	-	-	980.098	95.714	1.075.812
Hartije od vrijednosti	31	3.883	-	-	3.914	120.257	124.171
Ostali plasmani i AVR	12.188	2.514	-	1	14.703	42.058	56.761
Zalihе	-	-	-	-	-	16.235	16.235
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	-	55.853	55.853
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	3.835	3.835
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	60	60
Ukupno aktiva	1.096.717	21.915	8.934	4.041	1.131.607	575.931	1.707.538
Obaveze							
Obaveze po osnovu depozita i kredita	1.076.981	21.753	8.553	1.998	1.109.285	379.551	1.488.836
Obaveze za kamatu i naknadu	-	-	-	-	-	129	129
Ostale obaveze i PVR	43.286	132	50	6	43.474	26.795	70.269
Ukupno obaveze	1.120.267	21.885	8.603	2.004	1.152.759	406.475	1.559.234
Neto izloženost valutnom riziku na dan 31. decembra 2016. godine	(23.550)	30	331	2.037	(21.152)	169.456	148.304

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.4. Tržišni rizik (nastavak)

Valutni rizik

Sljedeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembra 2015. godine. U tabeli su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrijednostima:

Aktiva	EUR KM hiljada	USD KM hiljada	CHF KM hiljada	Ostale valute KM hiljada	Ukupno u stranoj valuti KM hiljada	Ukupno u domaćoj valuti KM hiljada	Ukupno 2015. KM hiljada
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	15.425	1.634	7.455	3.603	28.117	25.249	53.366
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	-	-	-	-	-	117.851	117.851
Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	85	-	-	-	85	5.990	6.075
Dati krediti i depoziti	1.076.560	-	-	-	1.076.560	113.209	1.189.769
Hartije od vrijednosti	32	3.553	-	-	3.585	86.993	90.578
Ostali plasmani i AVR	6.861	1.953	-	1	8.815	90.030	98.845
Zalihе	-	-	-	-	-	19.645	19.645
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	-	48.333	48.333
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	3.893	3.893
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	93	93
Ukupno aktiva	1.098.963	7.140	7.455	3.604	1.117.162	511.286	1.628.448
Obaveze							
Obaveze po osnovu depozita i kredita	1.022.104	11.664	8.058	2.177	1.044.003	376.524	1.420.527
Obaveze za kamatu i naknadu	-	-	-	-	-	97	97
Ostale obaveze i PVR	43.323	96	44	7	43.470	28.918	72.388
Ukupno obaveze	1.065.427	11.760	8.102	2.184	1.087.473	405.539	1.493.012
Neto izloženost valutnom riziku na dan 31. decembra 2015.							
Godine	33.536	(4.620)	(647)	1.420	29.689	105.747	135.436

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.5. Operativni rizik**

Operativni rizik je rizik da će doći do gubitka koji bi proistekao iz pada računarskog sistema, ljudskih grešaka, pronevjera ili spoljnih događaja. Kad kontrole prestanu da funkcionišu, operativni rizik može da naruši ugled Banke, može imati zakonske posljedice ili usloviti nastanak finansijskih gubitaka. Banka ne može očekivati da eliminiše sve operativne rizike, ali uvođenjem rigoroznog kontrolnog okvira i nadgledanjem i odgovaranjem na potencijalne rizike, Banka je u mogućnosti da upravlja ovim rizicima. Kontrola uključuje efektivnu podjelu dužnosti, pristupa, ovlašćenja i usaglašavanje procedura, obuku osoblja i proces nadgledanja, uključujući i internu reviziju.

Banka operativnim rizicima upravlja na osnovu prikupljenih podataka o štetnim događajima, praćenjem ključnih indikatora o operativnim rizicima, procjene operativnih rizika pri donošenju odluka o poslovnim promjenama, te o istome, kao i o rezultatima upravljanja operativnim rizicima izvještava Upravu Banke.

Banka prati operativne rizike na dnevnoj osnovi putem seta ključnih risk indikatora (KRI), procjene rizika fizičke sigurnosti, informacione sigurnosti po standardu ISO 27000, kao i rizika povezanih sa zdravljem ljudi u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti na radu. Za procjenu rizika u poslovnim linijama koriste se upitnici za samoocjenjivanje (CRSA).

U cilju efikasnog upravljanja operativnim rizikom, Banka koristi softver za evidentiranje operativnih gubitaka i incidenata kojim je omogućeno efikasnije kreiranje baze i praćenje trendova što ima za cilj donošenje pravovremenih odluka i kreiranje dugoročne osnove za napredni model upravljanja operativnim rizikom.

Korištenjem sopstvenog znanja i bez angažovanja spoljnih konsultanata, Banka je u toku 2014. godine certifikovala sopstveni sistem upravljanja informacionom sigurnosti po međunarodnom standardu ISO 27000, a u 2016.g. izvršena je redovna godišnja provjera od strane TUV Austrija. Na taj način Banka je dokazala da dijelom operativnog rizika koji je povezan sa primjenom informacionih tehnologija, upravlja u skladu sa međunarodno priznatim okvirom - ISO 27000.

26.6. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porijekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posljedica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla tog lica.

Banka najvećim dijelom plasira sredstva komitentima iz Republike Srpske, dok je riziku zemlje izložena u dijelu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita inobankama.

Sektor za upravljanje rizicima je kreirao metodologiju za određivanje limita plasmana u druge banke. Na osnovu analiza Sektor za sredstva sačinjava prijedlog na osnovu koga Sektora za upravljanje rizicima, a po osnovu procjene rizika određuje limite koje usvaja Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke.

Rizik zemlje Banka se minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod prvakasnih inostranih banaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.7. Upravljanje kapitalom**

Ciljevi Banke koji se odnose na upravljanje kapitalom obuhvataju ne samo usklađenost sa propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske u pogledu strukture kapitala i održavanja nivoa adekvatnosti kapitala nego i:

- da obezbjedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbjeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama,
- da obezbjedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Banka stalno vrši monitoring strukture kapitala, stope adekvatnosti kapitala, kao i nadzor na održavanju zakonom propisanih limita koji se odnose na pozicije kapitala. Zakon o bankama i propisi Agencije za bankarstvo Republike Srpske propisuju minimalni iznos kapitala od 15 miliona KM i stopu adekvatnosti kapitala od najmanje 12%.

U skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti, iznos opštih rezervisanja u okviru dopunskog kapitala iznosi 1,25% u odnosu na ukupno ponderisani rizik koji iznosi 1.251.476 hiljada KM sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine.

U sljedećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine, kao i stopa adekvatnosti kapitala u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske:

	2016. KM hiljada	2015. KM hiljada
Regulatorni kapital		
- Osnovni kapital	126.693	115.106
- Dopunski kapital	53.838	57.552
Odbitne stavke	 (6.616)	 (5.750)
Ukupno kapital	 173.915	 166.908
Rizik ponderisane aktive i kreditnih ekvivalenta	1.154.870	1.267.100
Ponderisan operativni rizik	96.606	89.709
Ukupno ponderisani rizici	 1.251.476	 1.356.809
Adekvatnost kapitala na 31. decembar	 13,9%	 12,3%

Koeficijent adekvatnosti kapitala od 13,9% je bez uključene neto dobiti tekuće godine. Koeficijent adekvatnosti kapitala sa uključenom neto dobiti tekuće godine iznosi 14,8%.

U skladu sa propisima Republike Srpske kapital Banke sastoji se od:

- osnovnog kapitala, koji obuhvata obične akcije i akcijsku premiju, zakonske rezerve i ostale rezerve, kao i neraspoređenu dobit iz prethodnog perioda umanjeno za nematerijalna ulaganja,
- dopunskog kapitala, koji uključuje iznos opštih rezervi za pokriće kreditnih gubitaka za aktivu banke procijenjenu kao dobra aktiva, i iznos subordinisanog duga najviše do 50% iznosa osnovnog kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.8. Fer vrijednost finansijske aktive i obaveza**

Poslovna politika Banke je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti.

Po mišljenju Uprave Banke, iznosi finansijskih sredstava i obaveza iskazani u priloženim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerojatnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Finansijski instrumenti čija je fer vrijednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospjeća (do 3 meseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrijednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrijednosti. Ova pretpostavka se takođe odnosi na depozite po viđenju, štedne depozite bez roka dospjeća i finansijske instrumente sa varijabilnim kamatnim stopama.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koje se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrijednosti, se procjenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente na osnovu kotiranih cijena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cijene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivoj prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospjeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrijednosti

Finansijski instrumenti, kao što su hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, se vrijednuju po fer vrijednosti baziranoj na dostupnim tržišnim informacijama, odnosno korišćenjem kotirane tržišne cijene na dan izvještavanja.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	KM hiljada
				Ukupno
Finansijski instrumeni kojima se trguje				
Akcije javnih preduzeća	201	-	-	201
Akcije drugih preduzeća u stranoj valuti	3.884	-	-	3.884
Akcije nebankarskih finansijskih organizacija	30	-	-	30
Ukupno finansijski instrumenti kojima se trguje	4.115			4.115
Finansijski instrumenti namenjeni prodaji /hartije od vrednosti raspoložive za prodaju				
Obveznice Republike Srpske	7.148	111.529	-	118.677
Ukupno Finansijski instrumeni kojima se trguje	11.263	111.529	-	122.792

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

27. KURSEVI

Zvanični kursevi koji su korišćeni za kursiranje bilansnih pozicija denominiranih u stranoj valuti na 31. decembar 2016. i 2015. godine u konvertibilnu marku (KM) su bili slijedeći:

31. decembar	2016.	2015.
EUR	1,95583	1,95583
USD	1,855450	1,79007
CHF	1,821240	1,808609

28. DOGAĐAJI POSLIJE DANA BILANSIRANJA

Nije bilo značajnih događaja poslije datuma izvještavanja koji bi zahtjevali prilagođavanje ili objelodanjivanje u napomenama uz finansijske izvještaje Banke za 2016. godinu.

Banja Luka, 24. februar 2017. godine

